

Mental Health Center Region 4

สายด่วน
สุขภาพจิต
1323

การพัฒนาระบบเด็กแบบบูรณาการ ปัญหาพฤติกรรมอารมณ์และ โรคจิตเวชเด็กที่เป็นปัญหาการเรียน และแนวทางการช่วยเหลือ

ลือจรรยา ธนภควัต

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ศูนย์สุขภาพจิตที่ 4 อาคารเอ็กซ์เรย์โรงพยาบาลศรีธัญญา
ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000

E-mail : mhcr04@hotmail.com

กลุ่มวิชาการสุขภาพจิต โทร. 02 5277620-2

โทรสาร 02 5277621

มือถือ 087-0123107,

E-mail : luechanya@hotmail.com , Line:01kratae

กฎกติกาวันนี้

1. ทุกความคิดมีคุณค่า
2. ไม่ซ้ำความคิดใคร
3. ไม่มีความคิดใดถูกผิด
4. ยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน
5. เขียนบัตรความคิดทุกคน
6. หนึ่งคน 1 บัตรความคิด
7. เขียนตัวโตๆ อ่านง่าย
8. ชัดเจนมีความหมาย
9. เป็นคำหรือวลีก็ได้
10. รักษากติกาและรักษาเวลา

วิธีการ

เห็นอะไร

O **bjective Level (ระดับวัตถุประสงค์)**

ให้ข้อเท็จจริงและข้อมูล

ตั้งคำถามที่ปลูกเร้าประสาทการรับรู้---มองเห็น ได้ยิน รู้สึก ลิ้มรส สัมผัส

รู้สึก
อย่างไร

R **eflective Level (ระดับไตร่ตรอง)**

สำรวจปฏิกิริยาต่อข้อมูลในเบื้องต้น

ตั้งคำถามที่ปลูกเร้าหัวใจ : อารมณ์ ความจำ การเกี่ยวโยง

คิดยังไง

I **nterpretative Level (ระดับการตีความ)**

สำรวจปฏิกิริยาต่อข้อมูลในเบื้องต้น

ตั้งคำถามที่ปลูกเร้าความรู้สึกนึกคิด : ความหมาย ค่านิยม และ
นัยสำคัญ

แล้วจะ
ทำยังไง

D **ecisional Level (ระดับตัดสินใจ)**

"เราจะดำเนินการในหมู่พวกเราอย่างไรเพื่อการแก้ไขแผน?"

"เราจะทำร่างแรกของแผนที่แก้ไขใหม่ของเราเพื่อส่งมอบให้สภา
และพิจารณาได้เมื่อไหร่"

แนวทางแก้ไขปัญหาก็กลุ่มได้มองเห็นร่วมกันว่า
จะต้องดำเนินการทันที คืออะไร

1. จะทำอะไร.....
2. ทำเมื่อไร.....
3. ทำที่ไหน
4. ใครทำ
5. ใช้งบฯหรือไม่ จากไหน.....

ศาสตร์ของพระราชา

เข้าใจ

เข้าถึง

พัฒนา

ยุทธศาสตร์
ประเทศ ๒๐
ปี

ปัญหา
สุขภาพ

ไทยแลนด์
4.0

ยุทธศาสตร์
ชาติด้าน
สาธารณสุข

วิชาการและ
เทคโนโลยี
ใหม่

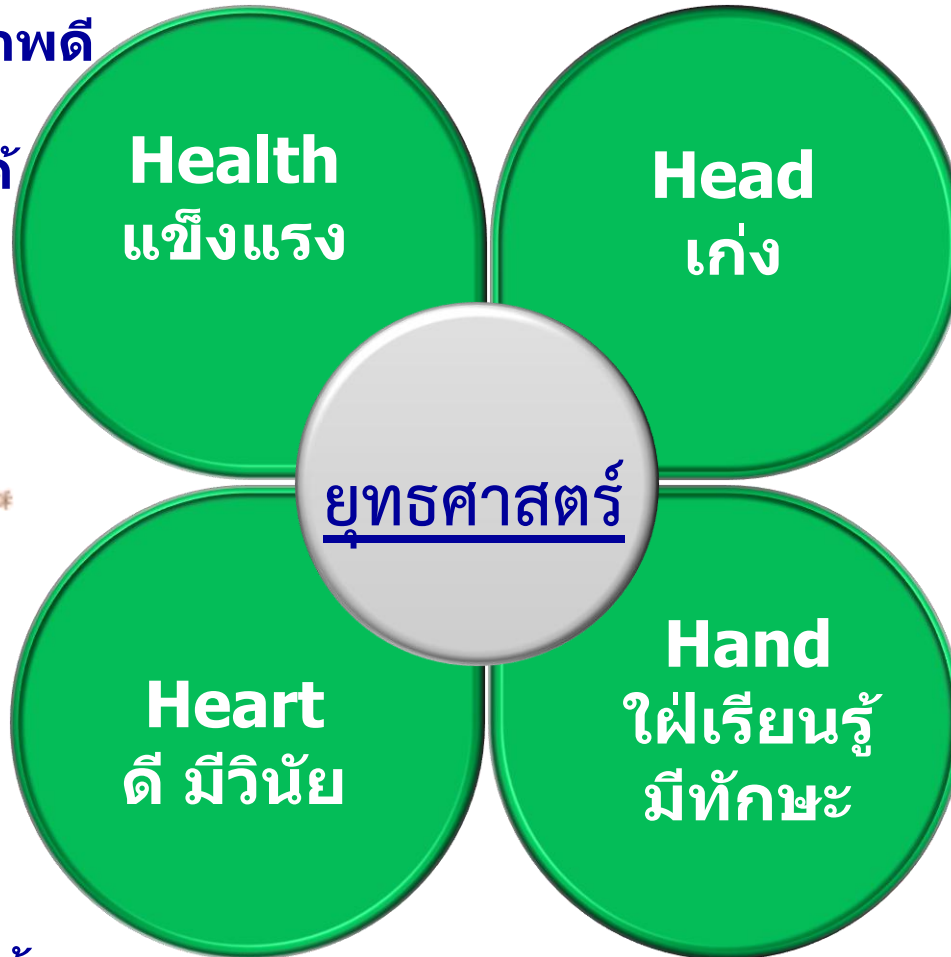
ระบบสุขภาพ
และ
ประชาชน

พฤติกรรมสุขภาพ
และความแตกฉาน
ด้านสุขภาพ

ปัจจัยกำหนด
สุขภาพและความ
ปลอดภัย

ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย พัฒนาศักยภาพเด็กไทย 4.0

- 👧 สูงดี สมส่วน สมวัย
- 👧 มีพฤติกรรมสุขภาพดี
- 👧 มีความรู้ดูแลสุขภาพตนเองได้

- 👧 พัฒนาการดี
- 👧 มี IQ / EQ สูง
- 👧 ใฝ่เรียนรู้

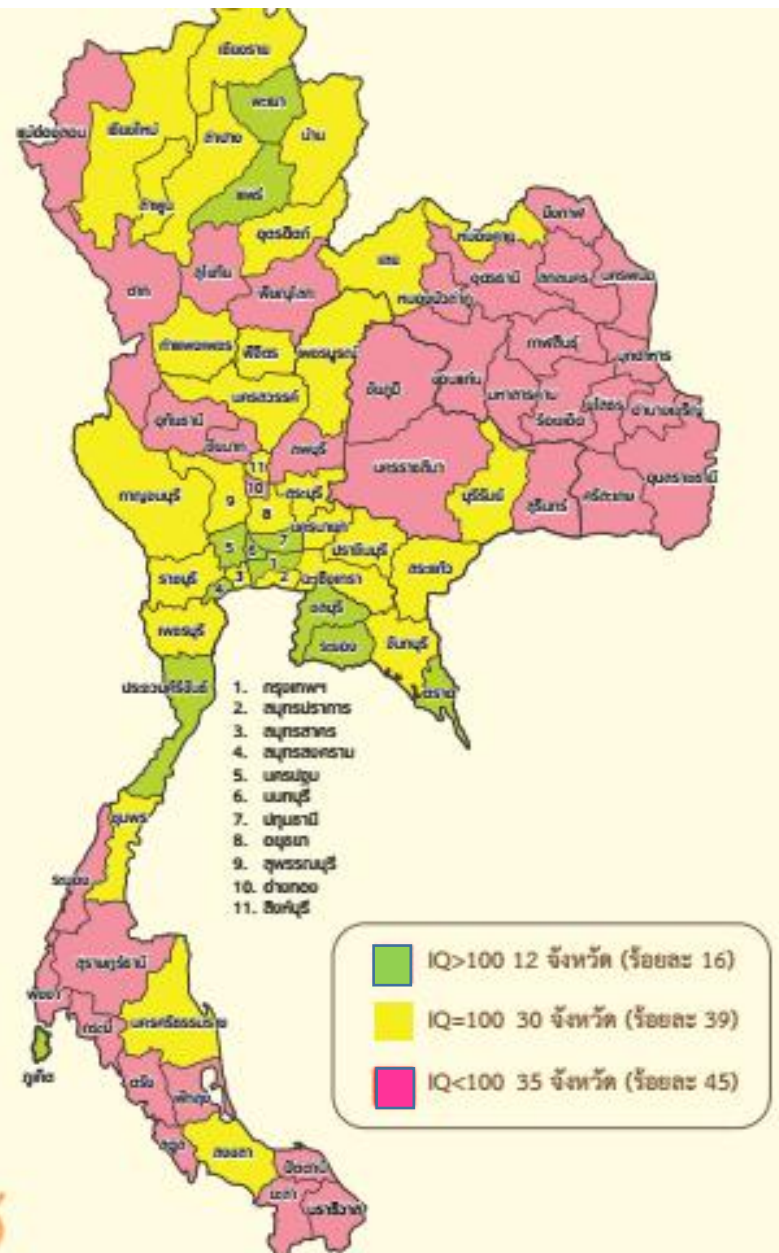
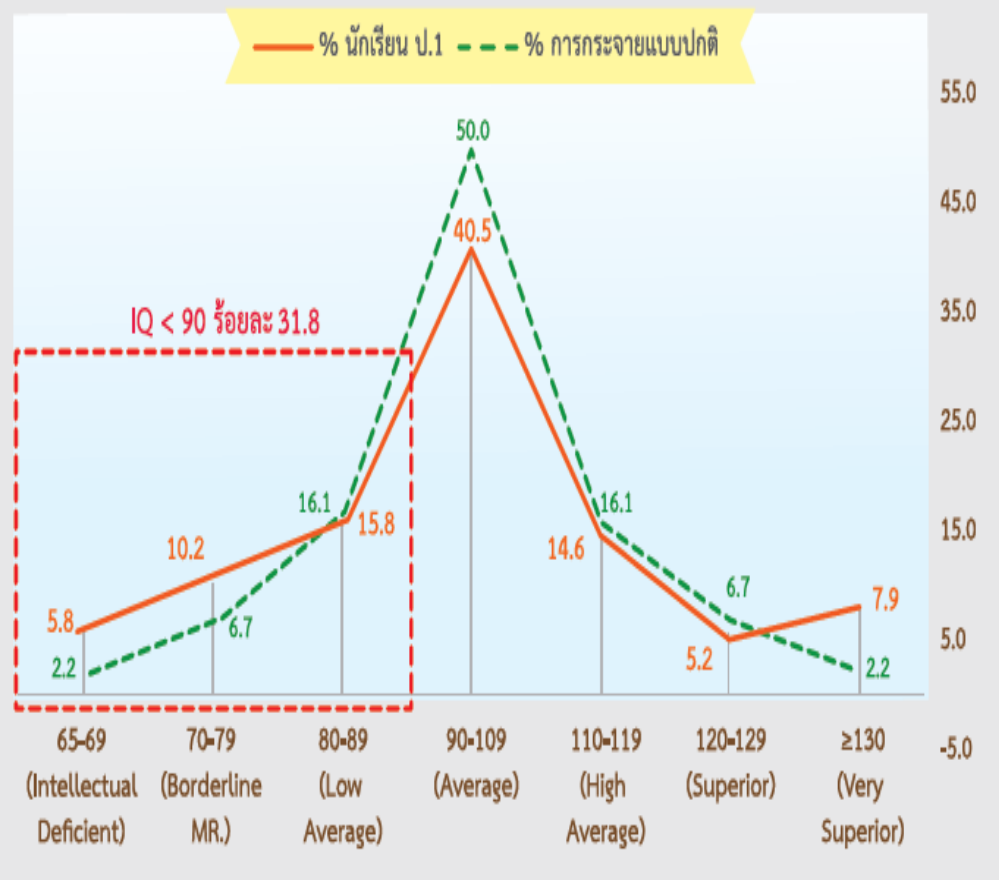
- 👧 กตัญญูกตเวที
- 👧 มีวินัย
- 👧 รักชาติ รักสิ่งแวดล้อม

- 👧 ใช้ภาษาที่ 2 ได้
- 👧 เชี่ยวชาญดนตรีและกีฬา
- 👧 ผลิตรายการนวัตกรรม

ผลการสำรวจสถานการณ์ IQ ปี 2559

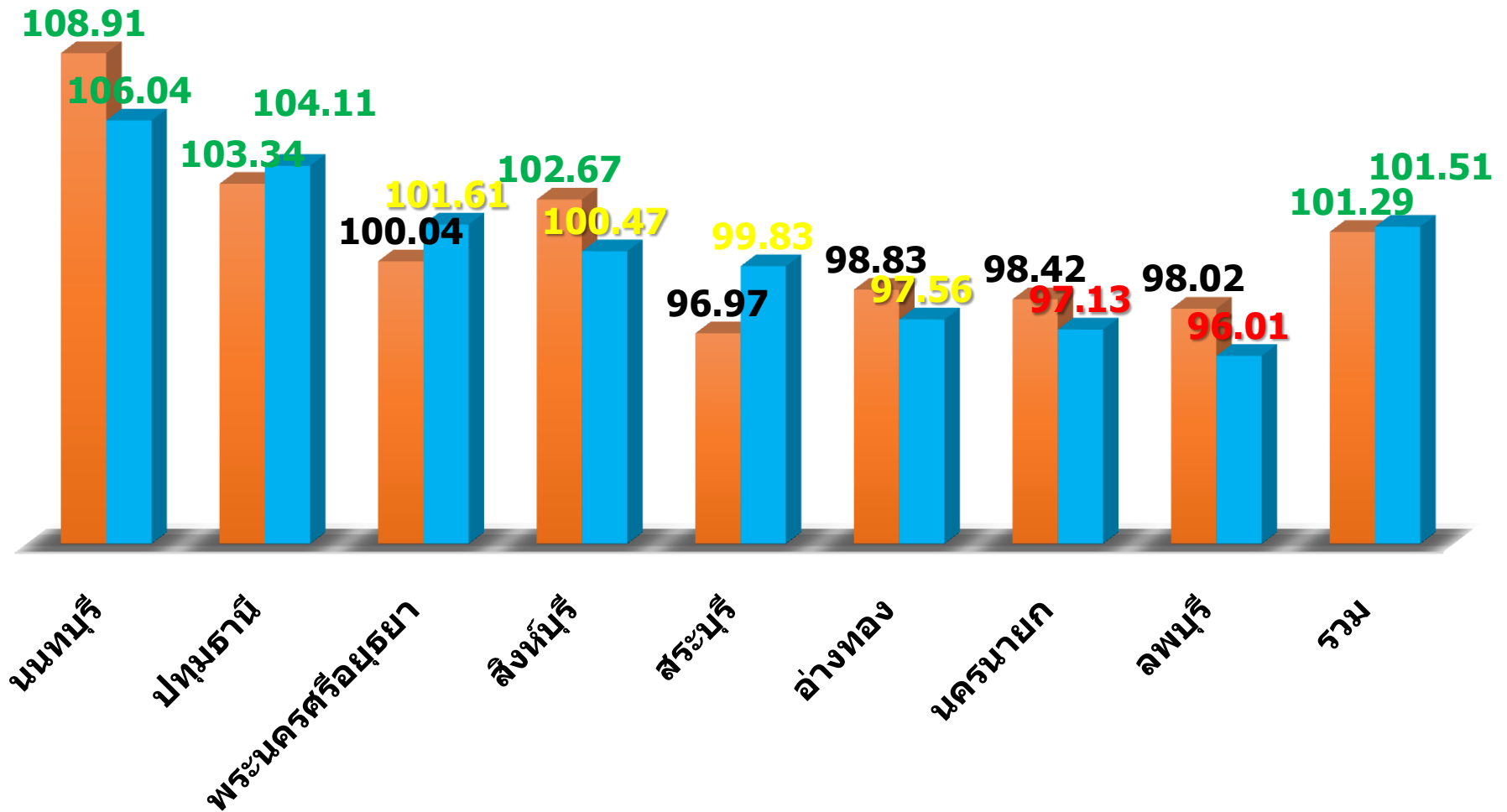
ระดับสติปัญญาเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปี 2559

- เด็กประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการประเมิน IQ และนำมาใช้วิเคราะห์ทั้งหมด 23,641 คน
- Mean IQ ภาพรวมทั้งประเทศ = 98.23

ระดับสติปัญญาเด็กชั้น ป. 1 เขตสุขภาพที่ 4

ปี2454 ปี2559

พัฒนาการเด็กและการส่งเสริม พัฒนาการ เด็กแรกเกิด – 5 ปี

**โครงการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ
2 เมษายน 2559**

กรอบการบูรณาการ **4** กระทรวง
ความร่วมมือของกลุ่มเด็กปฐมวัย

 ครอบคลุมเป็นฐาน ชุมชนร่วมสร้าง
ศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ
บริการมาตรฐาน เข้าถึง ครอบคลุม

การบูรณาการโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง

	เด็กปกติ	เด็กด้อย	เด็ก PSD Psychosocial Disadvantages มากกว่าปกติ
อายุ 5-6 ปี สถานศึกษารัฐ/เอกชน			
อายุ 3-4 ปี กน.ศ.ทุกกลุ่มแบบ			
อายุ 0-2 ปี สถานบริการสร.			

Health
Heart : ดี มีวินัย Head : เก่ง
Hand : ใฝ่เรียนรู้ มีทักษะ Health : เป็นสุข

- 1. ส่งเสริมการเกิดดวงตาสีฟ้าคุณภาพ การรณรงค์เข้าพินิจ
จังหวัดกว่า 2,500 ตำบล **≤7%**
- 2. ส่งเสริมการตรวจฟันโดยทันตบุคลากร
เด็ก 0-5 ปี กลุ่มเสี่ยง **63%**
- 3. ส่งเสริมพัฒนาการเด็กสมวัย
เด็กปฐมวัยมี
พัฒนาการสมวัย **85%**
- 4. ส่งเสริมครอบครัวอบอุ่น
และชุมชนเข้มแข็ง
ครอบครัวอบอุ่น
มีความเข้มแข็ง **70%**
- 5. พัฒนาศูนย์เด็กเล็ก
และร.ร.อนุบาลคุณภาพ
ศูนย์เด็กเล็กและร.ร.อนุบาล
มีคุณภาพมาตรฐาน **70%**
- 6. ครอบคลุมการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้
เข้าประถมศึกษา
เข้ารับการประเมิน
ความพร้อมก่อนเข้าประถมศึกษา **70%**

กลไกการขับเคลื่อน
ระดับชาติ : คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ
คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก
และนวัตกรรมการศึกษา
ระดับจังหวัด : คณะกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
ระดับจังหวัด/กทม.
ระดับอำเภอ : คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพงานวิจัย
(ระบบสุ่มตามอำเภอ)

กิจกรรมรณรงค์เพื่อเสริมสร้างวินัย
และการใฝ่เรียนรู้ทั่วประเทศ

- ส่งเสริมกิจกรรมการอ่าน
- การเข้าแถว/มีวินัย
- สำนึกทางประชาธิปไตย

การบูรณาการโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง

	เด็กปกติ	เด็กด้อย	เด็ก PSD (มากกว่า/แม้นับรุ่น)
อายุ 5-6 ปี สถานศึกษารัฐ/เอกชน			
อายุ 3-4 ปี กน.ศ.ทุกกลุ่มแบบ			
อายุ 0-2 ปี สถานบริการสร.			

3. ส่งเสริมพัฒนาการเด็กสมวัย

85% เด็กปฐมวัยมี
พัฒนาการสมวัย

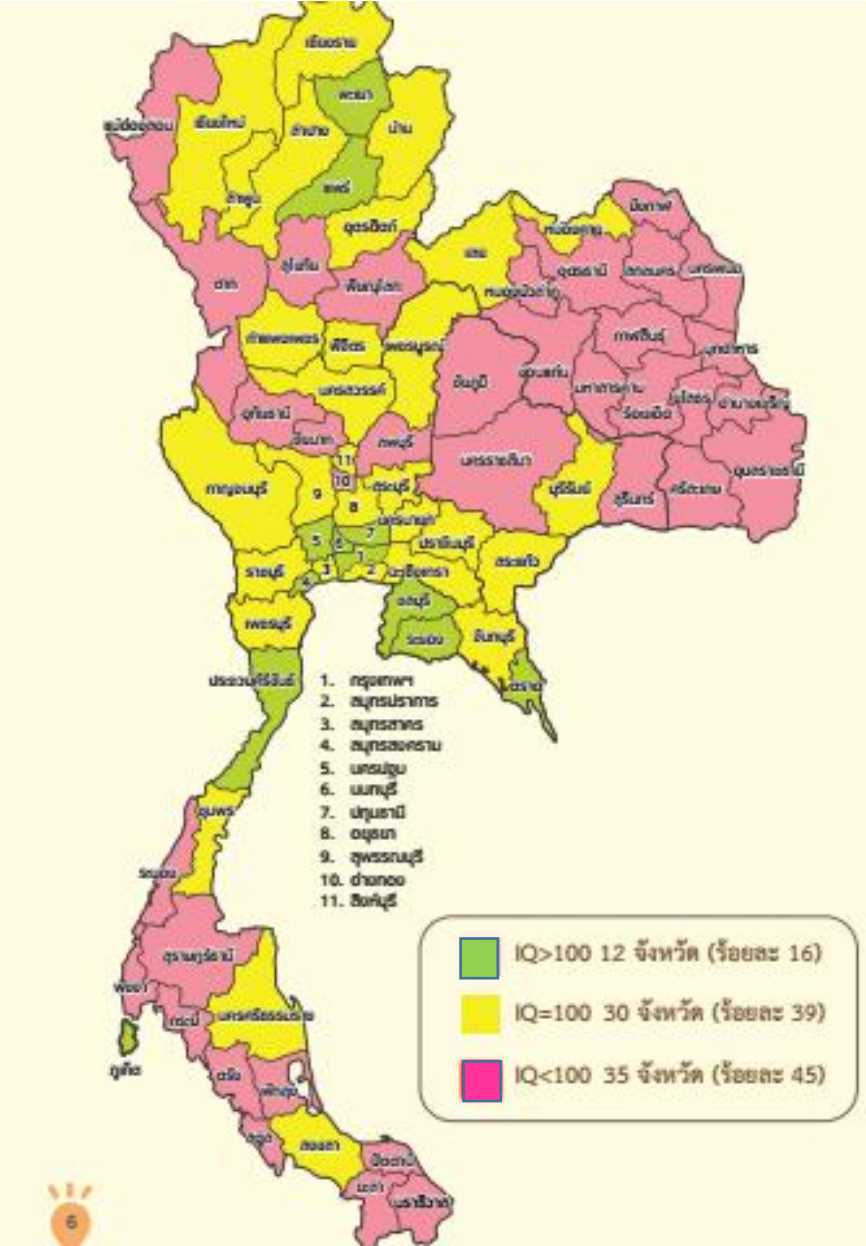
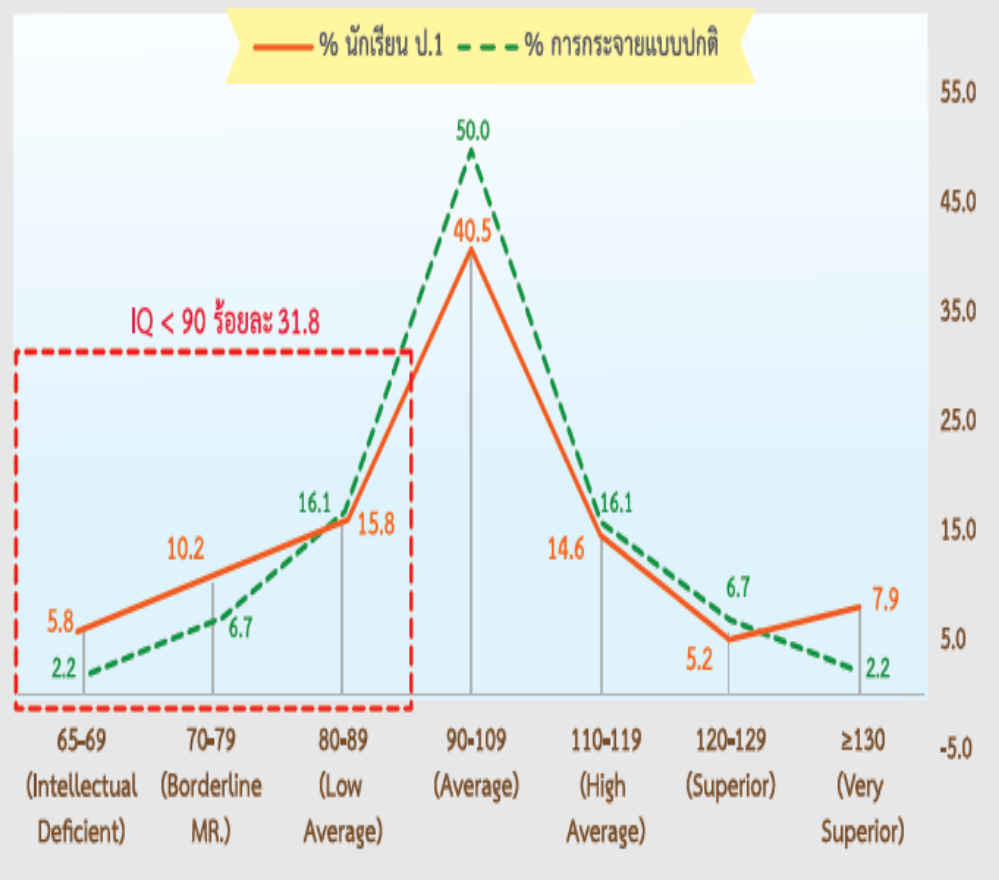
5. พัฒนาศูนย์เด็กเล็กและ
โรงเรียนอนุบาลคุณภาพ

70% ศพด.และร.ร.อนุบาล
คุณภาพมาตรฐาน

ผลการสำรวจสถานการณ์ IQ ปี 2559

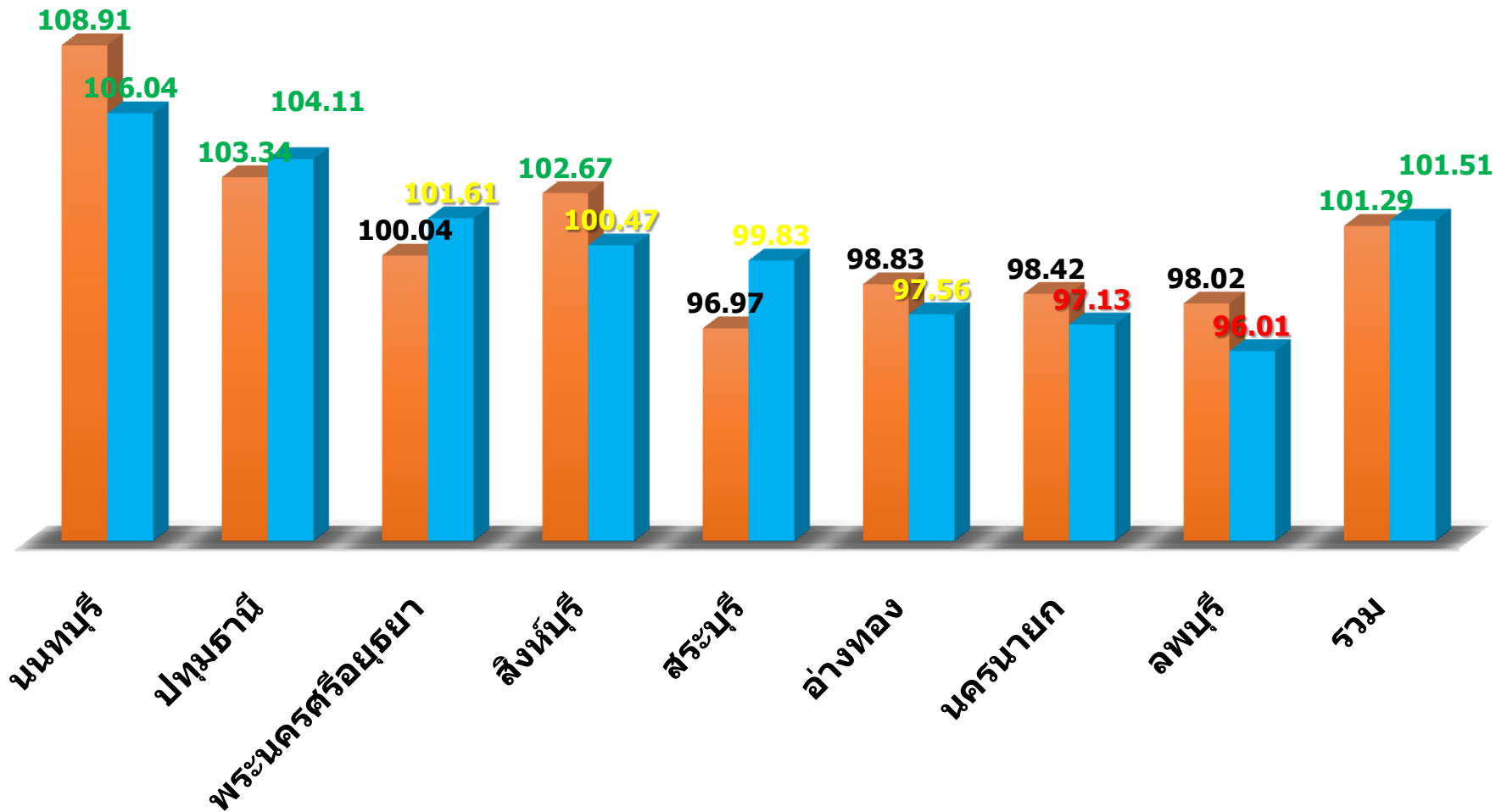
ระดับสติปัญญาเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปี 2559

- เด็กประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการประเมิน IQ และนำมาใช้วิเคราะห์ทั้งหมด 23,641 คน
- Mean IQ ภาพรวมทั้งประเทศ = 98.23

ระดับสติปัญญาเด็กชั้น ป. 1 เขตสุขภาพที่ 4

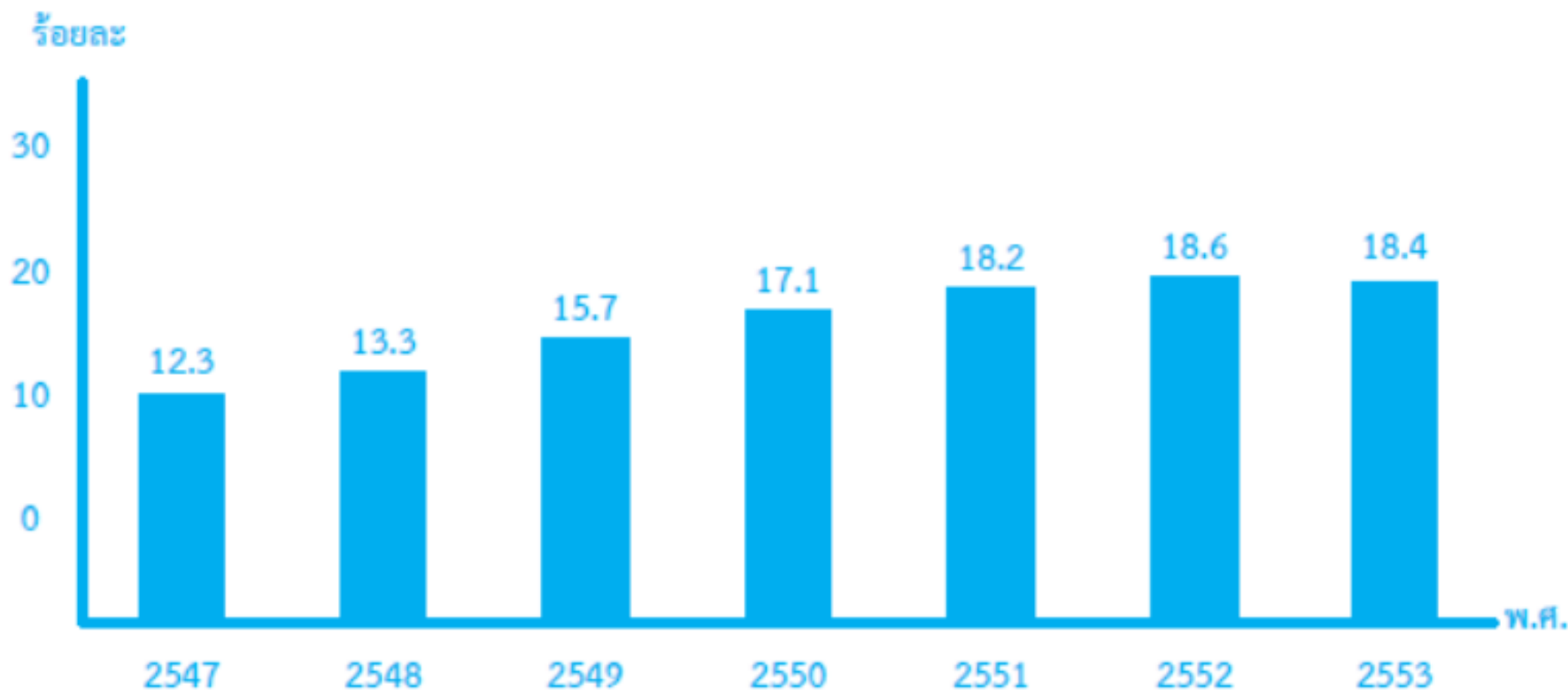
ปี2454 ปี2559

7 ข้อที่ควรรู้ การส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

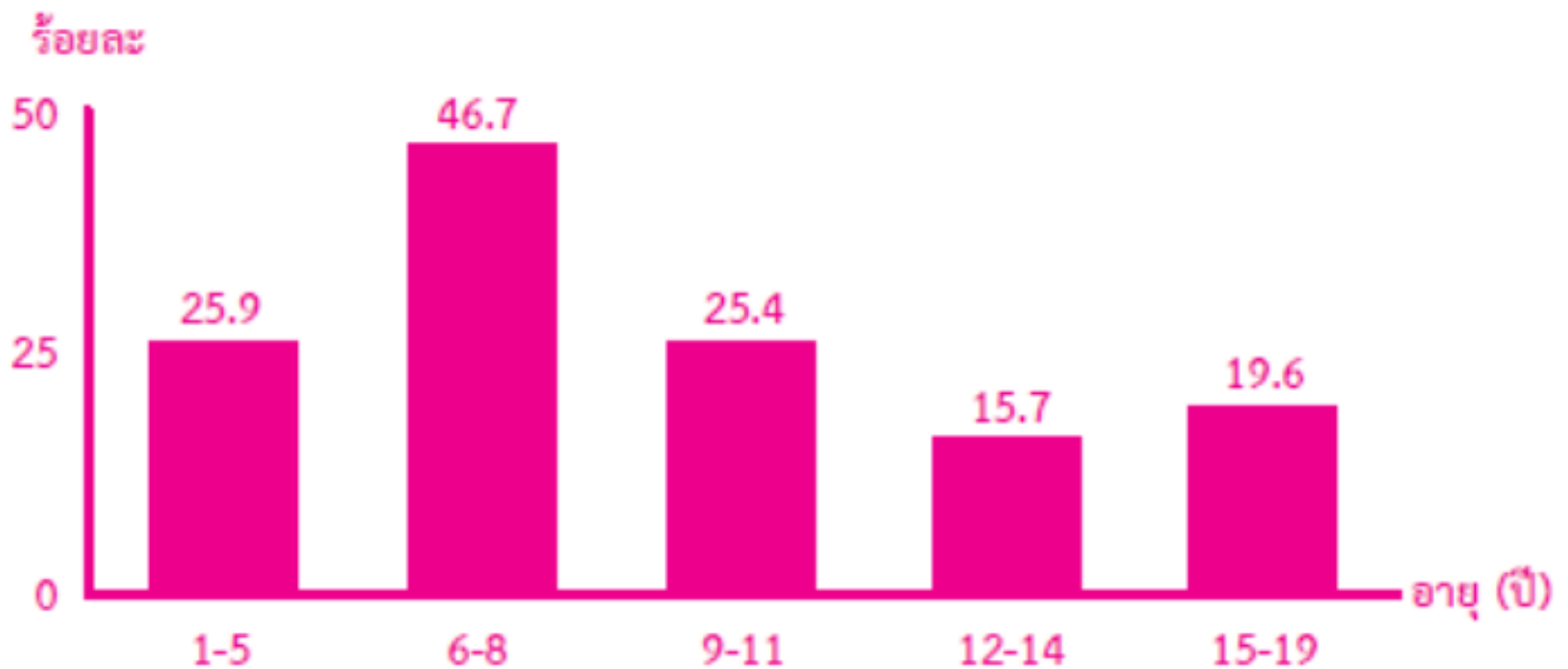
- ข้อ 1 : **อาหาร (ธาตุเหล็ก และไอโอดีน)** ควรให้เด็กกินไข่ 1 – 2 ฟองต่อวันและเด็กที่หย่านมแม่ ควรดื่มนมจืด 3 ถ้วยต่อวัน
- ข้อ 2 การให้เด็กได้ฝึก**ทำกิจกรรมด้วยตนเอง**
- ข้อ 3: การเลือก**ของเล่น**เด็กต้องเลือกให้เหมาะสมกับอายุ
- ข้อ 4: การตอบสนองของพ่อแม่เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว
- ข้อ 5: การเล่านิทาน สร้างสังคมได้ด้วยการอ่าน
- ข้อ 6: การเลี้ยงลูกให้สูง ดี สมส่วน และฟันดี
- ข้อ 7: หากพบว่าลูกมีพัฒนาการล่าช้า จงตระหนักไว้ว่าเราสามารถกระตุ้นให้เด็กกลับคืนมาเป็นปกติได้ด้วยตนเอง หรือให้อสม.ร่วมกับผู้ปกครองช่วยกัน

ภาวะความชุกโลहितจางในหญิง ตั้งครรภ์

ที่มา : สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย พ.ศ.2547-2553

ภาวะความชุกโลहितจางใน นักเรียน

ที่มา : รายงานการสำรวจภาวะอาหารและโภชนาการของประเทศไทย ครั้งที่ 5 พ.ศ.2546

สถานการณ์ปัญหาเด็กวัยเรียน 5-14 ปี

- เด็กมีภาวะเตี้ย ร้อยละ 7.5
- เด็กมีภาวะพอม ร้อยละ 5.2
- เด็กมีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนร้อยละ 12.5

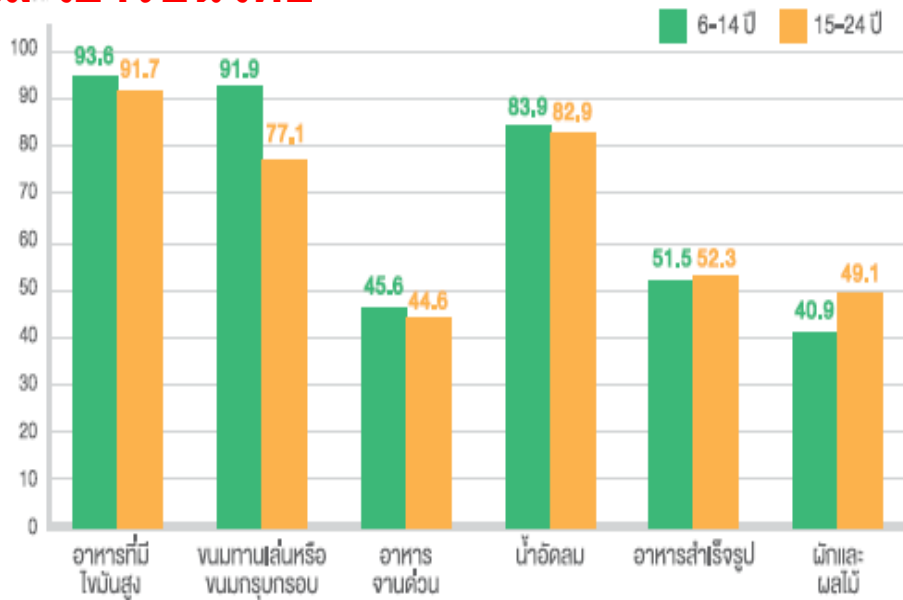
ภาวะโลหิตจาง

- เด็กอายุ 6-8 ปี ร้อยละ 46.7
- เด็กอายุ 9-11 ปี ร้อยละ 25.4
- เด็กอายุ 12-14 ปี ร้อยละ 15.7

ที่มา: สํารวจภาวะโภชนาการ สํานักโภชนาการ กรมอนามัย ปี 2558

พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ

ร้อยละของการบริโภคอาหารเป็นประจำในเด็กและเยาวชนไทย

หมายเหตุ : บริโภคอย่างน้อยทุกสัปดาห์สำหรับอาหารและเครื่องดื่ม และอย่างน้อยทุกวันสำหรับผักและผลไม้
ที่มา : การสำรวจพฤติกรรมและสุขภาพของประชากร (พฤติกรรมบริโภคอาหาร) พ.ศ. 2558 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
เรียบเรียงโดย : แผนงานเสริมสุขภาพครอบครัวและเด็ก

คนไทยออกกำลังกายเป็นประจำลดลงเหลือร้อยละ 25.7

- เด็กไทยอายุ 1-14 ปี ประมาณ 1 ใน 10 คน และคนไทยทั้งประเทศกว่า 1 ใน 3 มีภาวะน้ำหนักเกิน (รายงานสุขภาพคนไทย 2557)
- บริโภคน้ำตาลเกินมาตรฐานเกือบ 3 เท่า (ผู้ใหญ่ไม่เกิน 6 ช้อนชา/วัน เด็ก 4 ช.ช./วัน)
- บริโภคโซเดียมเกินมาตรฐาน 2 เท่า (มาตรฐาน 2,400 มก./คน/วัน)
- บริโภคผักและผลไม้ต่ำกว่ามาตรฐานเฉลี่ยวันละ 3 ส่วนจากแนะนำ 5 ส่วน

อัตราการออกกำลังกายของประชากรไทย

%	2544	2547	2550	2554
ออกกำลังกาย	24.2	29.1	29.7	26.1
ออกกำลังกายเป็นประจำ	28.4*	31.0**	28.2**	25.7*

แนวทางการป้องกัน

- **การประเมิน**

- ❖ ตรวจ CBC ในหญิงตั้งครรภ์ หลังคลอด 3 เดือน และเด็ก 2 ปีแรก

- **แนวทางการป้องกัน**

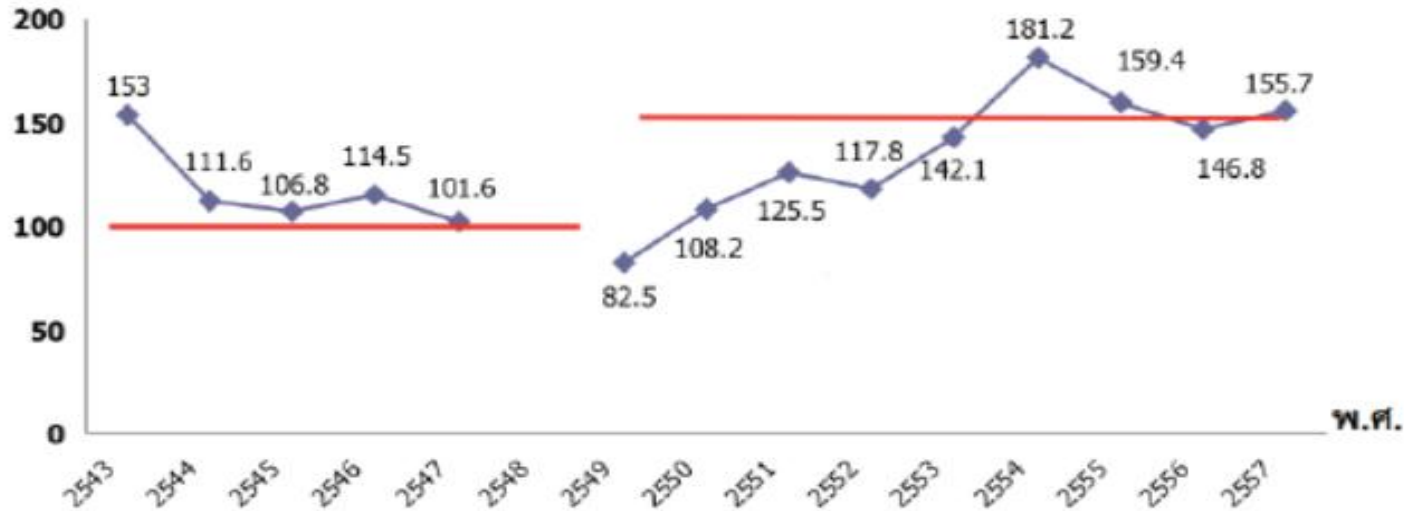
- ❖ ให้ iron supplement กลุ่มเสี่ยง ได้แก่ หญิงตั้งครรภ์ หลังคลอด 3 เดือน และในเด็กที่มีน้ำหนักแรกเกิดน้อย (LBW)

แนวทางการส่งเสริมธาตุเหล็กในประชาชนไทย

กลุ่ม	แนวทางให้ยาเสริมธาตุเหล็กเพื่อป้องกันการขาดธาตุเหล็ก (ปริมาณธาตุเหล็ก)
1. หญิงตั้งครรภ์	60 มิลลิกรัม และ กรดโฟลิก 400 ไมโครกรัม ทุกวัน ตลอดการตั้งครรภ์
2. หญิงหลังคลอดและให้นมบุตร	60 มิลลิกรัม ทุกวัน 3 เดือน และ สัปดาห์ละครั้ง ต่ออีก 3 เดือน
3. เด็กน้ำหนักแรกเกิดน้อยกว่า 2,500 กรัม	12.5 มิลลิกรัม ทุกวัน เริ่มตั้งแต่อายุ 2 เดือนขึ้นไป
4. เด็กอายุ 6 เดือน – 2 ปี	12.5 มิลลิกรัม สัปดาห์ละครั้ง
5. เด็กอายุ 2-5 ปี	25 มิลลิกรัม สัปดาห์ละครั้ง
6. เด็กอายุ 5-12 ปี	60 มิลลิกรัม สัปดาห์ละครั้ง
7. หญิงวัยเจริญพันธุ์	60 มิลลิกรัม และ กรดโฟลิก 2800 ไมโครกรัม (สามารถใช้ยาเม็ดโฟเลตครึ่งเม็ด) สัปดาห์ละครั้ง

ค่ามัธยฐานไอโอดีนในปีสภาวะในหญิงตั้งครรภ์จากระบบเฝ้าระวังและติดตามการขาดสารไอโอดีน
ในปี 2543-2557 (หญิงตั้งครรภ์จังหวัดละ 300 คน)

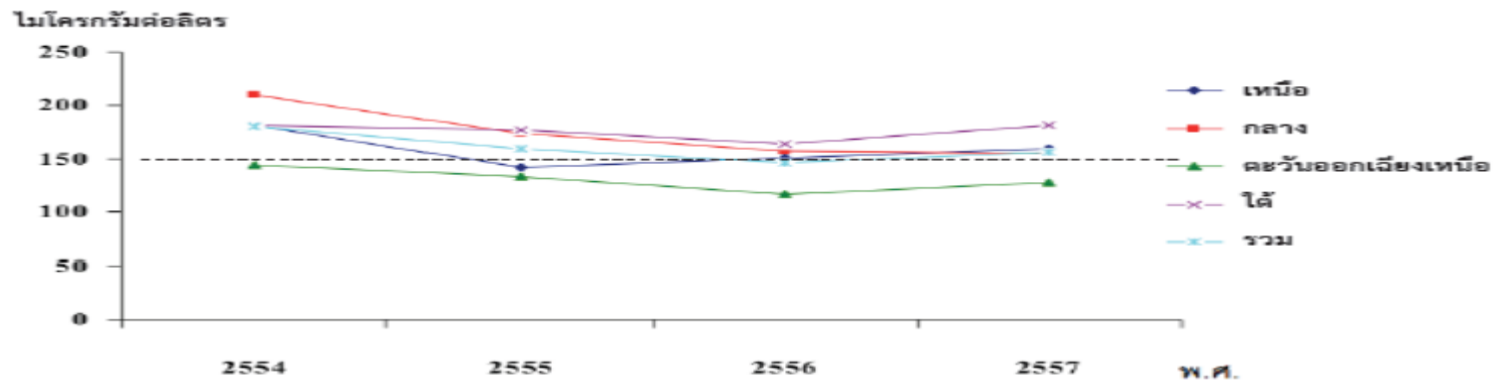
ไมโครกรัมต่อลิตร

เกณฑ์ ก่อนปี 2550 = 100 ไมโครกรัมต่อลิตร
ตั้งแต่ปี 2550 = 150 ไมโครกรัมต่อลิตร

ที่มา: สำนักโภชนาการ กรมอนามัย

ค่ามัธยฐานไอโอดีนในปีสภาวะหญิงตั้งครรภ์ ปี พ.ศ.2554-2557 แยกรายภาค

แนวทางการป้องกัน

- **การประเมิน**

- ❖ ตรวจสอบปีศาจของหญิงตั้งครรภ์ และเด็ก 3-5 ปี

- **แนวทางการป้องกัน**

- ❖ เกล็ดเสริมไอโอดีนถ้วนหน้า

- ❖ การถ่ายยาเม็ดเสริมไอโอดีนให้หญิงตั้งครรภ์ทุกรายตลอดการตั้งครรภ์ และหญิงให้นมบุตรในระยะ 6 เดือนหลังคลอด

- ❖ การเฝ้าระวังโรคขาดสารไอโอดีนในกลุ่มเสี่ยง มีการตรวจระดับไอโอดีนในปีศาจ ของกลุ่มเสี่ยงได้แก่ หญิงตั้งครรภ์ และ เด็กปฐมวัย (อายุ3-5 ปี)

ความสัมพันธ์ระหว่างความสูงกับระดับสติปัญญา ของเด็กอายุ 2-18 ปี

ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ

ระดับเชาว์ปัญญา

เตี้ย

88.05(15.72)

ค่อนข้างเตี้ย

88.47(15.16)

สูงตามเกณฑ์

89.93(15.69)

ค่อนข้างสูง

94.58(17.57)

สูงกว่าเกณฑ์

94.24(18.01)

สถิติ : ANOVA, P-value<0.001

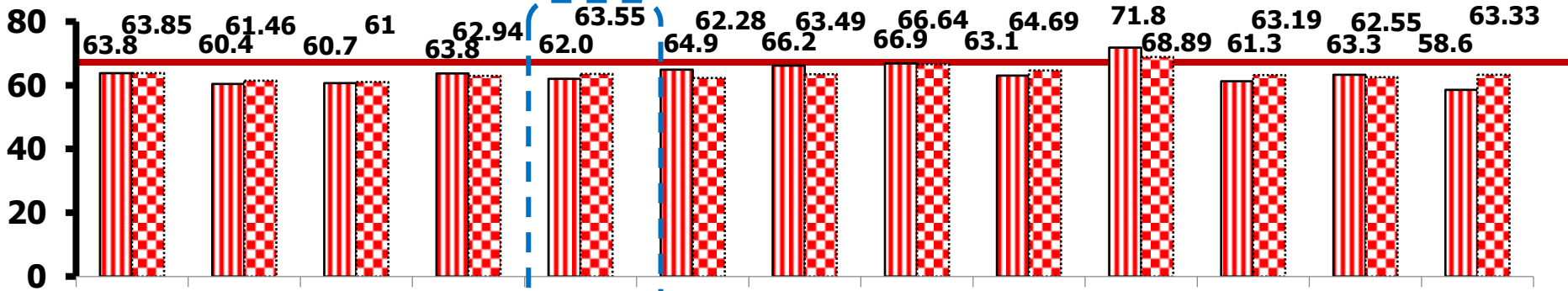
ที่มา : โครงการวิจัยพัฒนาการแบบองค์รวมของเด็กไทยปี 2544

สถานการณ์เด็กวัยเรียน มีส่วนสูงระดับดีและรูปร่างสมส่วน

ร้อยละ

ระดับประเทศ และเขตสุขภาพ

เป้าหมาย ร้อยละ 66

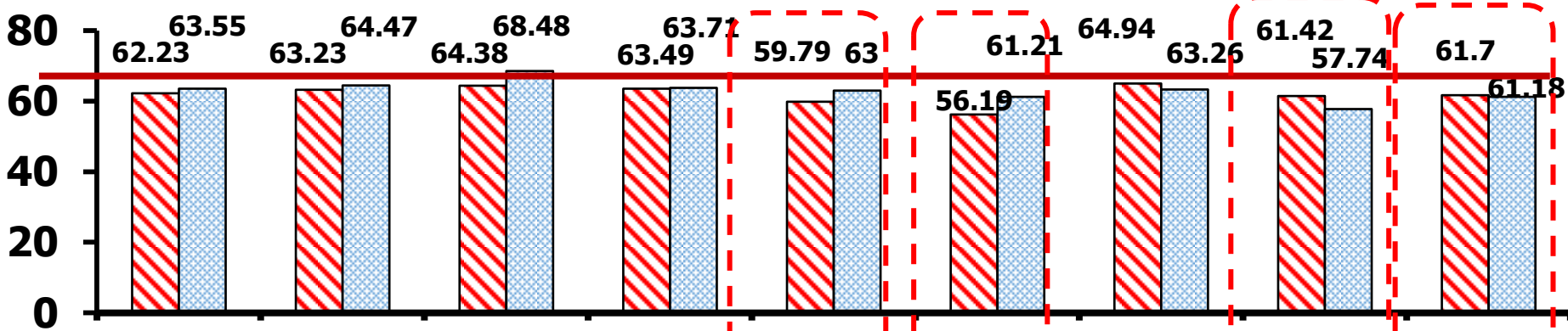
ประเทศ เขต 1 เขต 2 เขต 3 เขต 4 เขต 5 เขต 6 เขต 7 เขต 8 เขต 9 เขต 10 เขต 11 เขต 12

เทอม 2 ปีการศึกษา 58 เทอม 1 ปีการศึกษา 59

แหล่งข้อมูล : ระบบรายงาน HDC Service ณ วันที่ 13 พ.ย. 2559

เขตสุขภาพที่ 4 แยกรายจังหวัด

ร้อยละ

เขตสุขภาพที่ 4 นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี นครนายก

เทอม 2 ปีการศึกษา 2558 เทอม 1 ปี 59

แหล่งข้อมูล : ระบบรายงาน HDC Service ณ วันที่ 13 พ.ย.2559

ปัจจัยป้องกัน

ปัจจัยป้องกัน	แนวทางการสนับสนุน
การได้รับนมแม่ Breastfeeding	<ul style="list-style-type: none">ส่งเสริม absolute breastfeeding ในขวบปีแรก
ระดับการศึกษาของแม่ Maternal education	<ul style="list-style-type: none">ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงการศึกษาเพิ่มการให้ความรู้แก่แม่ ในทุกโปรแกรมการช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องกับเด็กโปรแกรมที่ต้องการให้แม่เรียนรู้และนำไปใช้ควรมีเนื้อหาและวิธีการถ่ายทอดที่เหมาะสมกับระดับการศึกษาของแม่

- คัดกรอง/เฝ้าระวังภาวะซึมเศร้าในหญิงตั้งครรภ์และหลังคลอด
- มีโปรแกรมที่ช่วยลดความเสี่ยงในการเกิดภาวะซึมเศร้า/ ลดอาการซึมเศร้าในแม่

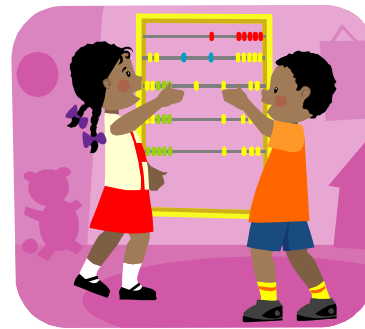
2 ก 2 ล

กิน

กอด

เล่น

เล่า

เราจะรู้ได้อย่างไร???.....ว่า เด็กมีพัฒนาการล่าช้า

การเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

Developmental Surveillance and Promotion Manual

อายุ ตาม เกณฑ์	แรกเกิด- 1 เดือน	1-2 เดือน	3-4 เดือน	5-6 เดือน	7-8 เดือน	9 เดือน	10-12 เดือน	13-15 เดือน	16-17 เดือน	18 เดือน	19-24 เดือน	25-29 เดือน	30 เดือน	31-36 เดือน	37-41 เดือน	42 เดือน	43-48 เดือน	49-54 เดือน	55-60 เดือน
พัฒนาการเคลื่อนไหว Gross Motor (GM)	 1) สามารถยกศีรษะและหัวไหล่ขึ้นได้	 2) สามารถนั่งชันเข่าได้	 3) สามารถคลานได้	 4) สามารถยืนด้วยเท้าตัวเองได้	 5) สามารถเดินได้	 6) สามารถวิ่งได้	 7) สามารถกระโดดได้	 8) สามารถปีนบันไดได้	 9) สามารถเล่นกับบล็อกได้	 10) สามารถเล่นกับลูกบอลได้	 11) สามารถเล่นกับลูกบอลได้	 12) สามารถเล่นกับลูกบอลได้	 13) สามารถเล่นกับลูกบอลได้	 14) สามารถเล่นกับลูกบอลได้	 15) สามารถเล่นกับลูกบอลได้	 16) สามารถเล่นกับลูกบอลได้	 17) สามารถเล่นกับลูกบอลได้	 18) สามารถเล่นกับลูกบอลได้	 19) สามารถเล่นกับลูกบอลได้
พัฒนาการด้านสติปัญญา และปฏิสัมพันธ์ Motor (MO)	 1) มองหน้าคน	 2) มองหน้าคน	 3) มองหน้าคน	 4) มองหน้าคน	 5) มองหน้าคน	 6) มองหน้าคน	 7) มองหน้าคน	 8) มองหน้าคน	 9) มองหน้าคน	 10) มองหน้าคน	 11) มองหน้าคน	 12) มองหน้าคน	 13) มองหน้าคน	 14) มองหน้าคน	 15) มองหน้าคน	 16) มองหน้าคน	 17) มองหน้าคน	 18) มองหน้าคน	 19) มองหน้าคน
พัฒนาการฟังภาษา Receptive Language (RL)	 1) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 2) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 3) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 4) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 5) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 6) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 7) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 8) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 9) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 10) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 11) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 12) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 13) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 14) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 15) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 16) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 17) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 18) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง	 19) ฟังเสียงและหันหน้าไปหาเสียง
พัฒนาการพูดภาษา Expressive Language (EL)	 1) ออเสียง	 2) ออเสียง	 3) ออเสียง	 4) ออเสียง	 5) ออเสียง	 6) ออเสียง	 7) ออเสียง	 8) ออเสียง	 9) ออเสียง	 10) ออเสียง	 11) ออเสียง	 12) ออเสียง	 13) ออเสียง	 14) ออเสียง	 15) ออเสียง	 16) ออเสียง	 17) ออเสียง	 18) ออเสียง	 19) ออเสียง
พัฒนาการด้านบุคลิกภาพ และสังคม Personal and Social (PS)	 1) เล่นกับผู้อื่น	 2) เล่นกับผู้อื่น	 3) เล่นกับผู้อื่น	 4) เล่นกับผู้อื่น	 5) เล่นกับผู้อื่น	 6) เล่นกับผู้อื่น	 7) เล่นกับผู้อื่น	 8) เล่นกับผู้อื่น	 9) เล่นกับผู้อื่น	 10) เล่นกับผู้อื่น	 11) เล่นกับผู้อื่น	 12) เล่นกับผู้อื่น	 13) เล่นกับผู้อื่น	 14) เล่นกับผู้อื่น	 15) เล่นกับผู้อื่น	 16) เล่นกับผู้อื่น	 17) เล่นกับผู้อื่น	 18) เล่นกับผู้อื่น	 19) เล่นกับผู้อื่น

กระทรวงสาธารณสุข

สรุปพัฒนาการเด็กปฐมวัย 5 ด้าน

ด้านการเคลื่อนไหว

9 เดือน	18 เดือน	30 เดือน	42 เดือน
<p>27 ลูกขึ้นนั่งได้ จากท่านอน</p> <p>28 ยืนอยู่ได้โดยใช้มือเกาะ เครื่องเล่นหรือรถเข็น</p>	<p>50 วิ่งได้</p> <p>51 เดินถือลูกบอลไปได้ไกล 3 เมตร</p>	<p>70 กระโดดข้ามเชือกบนพื้นไม้พียงหน้าได้</p> <p>71 ขว้างลูกบอลขนาดเล็กได้ โดยยกมือขึ้นเหนือศีรษะ</p>	<p>90 ยืนขาเดียว 5 วินาที</p> <p>91 ใช้แขนรับลูกบอลได้</p>

ด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก

<p>29 หยิบก้อนไม้จากพื้น และถือไว้มือละชิ้น</p> <p>30 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วอื่นๆ หยิบของชิ้นเล็กๆ</p>	<p>52 เปิดหน้าหนังสือที่พับด้วยกระดาษแข็งทีละแผ่นได้เอง</p> <p>53 ต่อก้อนไม้ 2 ชิ้น</p>	<p>72 ต่อก้อนไม้สี่เหลี่ยมลูกบาศก์เป็นทูลสูงได้ 8 ก้อน</p> <p>73 ใช้นิ้วตัวชี้ผู้ทดสอบได้ 1 ชิ้น ตามคำสั่ง (ผู้จำนวนเท่ากับ 1)</p>	<p>92 แยกรูปทรงเรขาคณิตได้ 3 แบบ</p> <p>93 ประกอบชิ้นส่วนของรูปภาพที่ถูกต้องออกเป็น 3 ชิ้นได้</p> <p>94 เขียนรูปวงกลมตามแบบได้</p>
---	---	--	--

ด้านการเข้าใจภาษา

<p>31 ทำตามคำสั่งง่ายๆ เมื่อใช้ท่าทางประกอบ</p>	<p>54 เลือกวัตถุตามคำสั่งได้ถูกต้อง 3 ชนิด</p> <p>55 ชื่อวัยจะได้ 1 ส่วน</p>	<p>74 สนใจฟังนิทานได้นาน 5 นาที</p> <p>75 วางวัตถุไว้ "ข้างบน" และ "ข้างใต้" ตามคำสั่งได้</p>	<p>95 วางวัตถุไว้ข้างหน้าและข้างหลังได้ ตามคำสั่ง</p> <p>96 เลือกจัดกลุ่มวัตถุตามประเภทที่ถือได้</p>
---	--	---	--

ด้านการใช้ภาษา

9 เดือน	18 เดือน	30 เดือน	42 เดือน
<p>32 เด็กู้จักการปฏิเสธด้วยการแสดงท่าทาง</p> <p>33 เลียนเสียงคำพูดที่คุ้นเคยได้อย่างน้อย 1 เสียง</p>	<p>56 พูดเลียนคำที่เน้นหรือคำสุภาพของคำพูด</p> <p>57 พูดเป็นคำๆ ได้ 4 คำ เรียกชื่อสิ่งของหรือ วัตถุต่าง ๆ เป็นคำขึ้นต้นในชื่อ ท่อนแม่ หรือของคนคุ้นเคย หรือชื่อของสัตว์เลี้ยงในฟาร์ม</p>	<p>76 พูดคิดค้นกับ 2 คำขึ้นไม่อย่างมีความหมายโดยใช้คำเพี้ยนได้ถูกต้องอย่างน้อย 4 คำ</p>	<p>97 พูดถึงเหตุการณ์ที่เพิ่งผ่านไปใหม่ ๆ ได้</p> <p>98 พูด "ขอ" หรือ "ขอบคุณ" หรือ "ใจดีของ"</p>

ด้านการช่วยเหลือตัวเองและสังคม

<p>34 ใช้นิ้วหยิบอาหารกินได้</p>	<p>58 สนใจมองตามสิ่งที่ผู้ใหญ่ชี้ที่อยู่ไกลออกไปอย่างน้อย 3 เมตร</p> <p>59 ดึงน้ำจากแก้วโดยไม่หก</p>	<p>77 ร้องเพลงได้บางคำหรือร้องเพลงคลอตามทำนอง</p> <p>78 เด็กู้จักขอให้เงยหน้าของตนเองในการเล่นโดยมีผู้ใหญ่คอยบอก</p>	<p>99 บอกเพศของตนเองได้ถูกต้อง</p> <p>100 ใส่เสื้อผ้าหน้าได้เองโดยไม่ต้องติดกระดุม</p>
----------------------------------	--	--	--

ดาวน์โหลดโปสเตอร์พัฒนาการเด็กปฐมวัยได้ที่ bie.moph.go.th หรือที่ www.thaichilddevelopment.com

เอกสารอ้างอิง: คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) สถาบันพัฒนาการเด็กราชชนรินทร์ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

ผู้จัดทำ: นางสุจินดา สุขกำเนิด และ นายธนะวัฒน์ ภูมิเจริญวัฒน์
Email: s.suchinda@gmail.com

3. ส่งเสริมพัฒนาการเด็กสมวัย

85% เด็กปฐมวัยมี
พัฒนาการสมวัย

Developmental Surveillance & Promotion Manual (DSPM)

คู่มือเฝ้าระวัง คัดกรองและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
สำหรับพ่อแม่ผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในคลินิก
เด็กสุขภาพดี **Well Child Clinic** ทุกระดับ

คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (เล่มสีขาว)

จัดทำโดย กระทรวงสาธารณสุข โดยความร่วมมือของ กรมอนามัย กรมสุขภาพจิต
กรมการแพทย์ และสน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข

อายุ 9 เดือน

อายุ 18 เดือน
(1 ปี 6 เดือน)

อายุ 30 เดือน
(2 ปี 6 เดือน)

อายุ 42 เดือน
(3 ปี 6 เดือน)

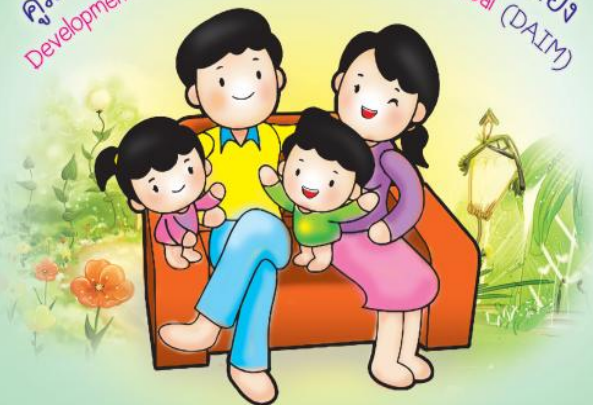

คู่มือ

ประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กกลุ่มเสี่ยง

Developmental Assessment For Intervention Manual (DAIM)

คู่มือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กกลุ่มเสี่ยง Developmental Assessment For Intervention Manual (DAIM)

แบบบันทึกการตรวจประเมินระบบประสาทและพัฒนาการ (Neurodevelopment) โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

อายุแรกเกิด	อายุ 1 เดือน	อายุ 3-4 เดือน	อายุ 10-12 เดือน (10 เดือน - 1 ปี)	อายุ 55-60 เดือน (4 ปี 7 เดือน - 5 ปี)		
1. ตรวจสอบกิริยา Moro Reflex	2. ตรวจสอบตึงตัวของกล้ามเนื้อ Muscle Tone	3. ตรวจสอบข้อเท้า Ankle Clonus	4. ตรวจสอบการเหยียดแขนและขา Asymmetrical Tonic Neck Reflex (ATNR)	5. ตรวจสอบการกำมือ Integrated palmar grasp reflex	6. ตรวจสอบการกางแขน Parachute reflex	7. เดินคล่องเท้า
เจ้าหน้าที่ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	เจ้าหน้าที่ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	เจ้าหน้าที่ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	เจ้าหน้าที่ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	เจ้าหน้าที่ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	เจ้าหน้าที่ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	เจ้าหน้าที่ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....

ด้านอายุ	ด้านการเคลื่อนไหว Gross Motor (GM)	ด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กและสติปัญญา Fine Motor (FM)	ด้านภาษาเข้าใจภาษา Receptive Language (RL)	ด้านภาษาใช้ภาษา Expressive Language (EL)	ด้านกาว่าขอเพื่อตัวตนเองและสังคม Personal and Social (PS)
30 เดือน (2 ปี 6 เดือน)	76. กระโดดข้ามเชือกบนพื้นไม่ขังหน้าได้ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	78. ต่อก้อนไม้ที่เชื่อมลูกบาศก์เป็นทูลสูงได้ 8 ก้อน ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	80. สนใจฟังนิทานได้นาน 5 นาที ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	82. พูดติดต่อกัน 2 คำ อย่างมีความหมายโดยใช้คำกริยาได้ ถูกต้องอย่างน้อย 4 กริยา ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	83. ร้องเพลงได้บางคำหรือร้องคลอตามทำนอง ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....
42 เดือน (3 ปี 6 เดือน)	77. ขวางลูกบอลขนาดเล็กได้ โดยยกมือขึ้นเหนือศีรษะ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	79. มีแรงกดให้ลูกบอลออกได้ 1 ชิ้นตามคำสั่ง (รู้จำนวนเท่ากับ) ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	81. วางวัตถุไว้ข้างบน และ "ข้างใต้" ตามคำสั่งได้ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	103. พูดถึงเหตุการณ์ที่เพิ่งผ่านไปใหม่ๆ ได้ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	84. เด็กรู้จักรอให้ถึงรอบของตนในการเล่นโดยมีผู้ใหญ่คอยบอก ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....
	96. ยืนขาเดียว 5 วินาที ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	98. แยกรูปทรงขนาดเล็กลงได้ 3 แบบ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	101. วางวัตถุไว้ข้างหน้าและข้างหลังได้ตามคำสั่ง ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	104. พูด "ขอ" หรือ "ขอบคุณ" หรือ "ให้" ได้เอง ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	105. บอกเพศของตนเองได้ถูก ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....
	97. ใช้เขนรับลูกบอลได้ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	99. ประกอบชิ้นส่วนของรูปภาพที่ถูกตัดออกเป็น 3 ชิ้นได้ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	102. เด็กจัดกลุ่มวัตถุตามประเภทสีหรือคำได้ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	106. ได้ถือพู่กันตัวเองโดยไม่มีติดกระดุม ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....	
		100. เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน ว/ด/ป.....			

อุปกรณ์สำหรับประเมินและส่งเสริมพัฒนาการเด็กกลุ่มเสี่ยง

อายุแรกเกิด - 2 ปี 5 เดือน

อายุ 2 ปี 6 เดือน - 5 ปี

พัฒนาการที่ต้องติดตามเฝ้าระวัง

Red Flags in Child Development

Red Flags (ธงแดง)

- ❗ สัญญาณเตือนหรือสัญญาณอันตราย
- ❗ บอกว่าให้เฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด
- ❗ ให้รีบส่งต่อเพื่อการตรวจประเมิน
วินิจฉัยและบำบัดรักษา

2 เดือน

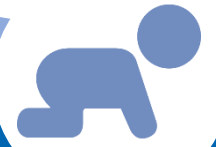
- **คว้าได้ (ก่อน 3 เดือน) มีปัญหา กล้ามเนื้อแข็งเกร็ง**
- **ยังไม่จ้องหน้าสบตา อาจมีความ ผิดปกติในการมองเห็น การรับรู้หรือ ทักษะทางสังคม**

4 เดือน

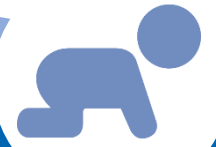
- ทำนั่งยังไม่สามารถชันคอ หันซ้ายขวา
ได้ดี อาจเป็นจากกล้ามเนื้ออ่อนแรง
- มือกำตลอดเวลา จากมีปัญหา
กล้ามเนื้อเกร็งผิดปกติ
- ยังไม่มองตามใบหน้าหรือวัตถุ
- ไม่ตอบสนองต่อเสียงที่ได้ยิน

6 เดือน

- ไม่พลิกคว่ำหงาย อาจมีปัญหาระบบประสาทหรือกล้ามเนื้อ
- ยังนั่งโดยช่วยพยุงไม่ได้
- ทำนั่งเป็นรูป "W" ขาเหยียดเกร็งเวลาคืบคลาน อาจเกิดปัญหาหากกล้ามเนื้อเกร็งติดปกติ
- ไม่คว่ำของ อาจมีความผิดปกติในการมองเห็น กล้ามเนื้อ หรือการรับ (เรียน) รู้

6 เดือน

- ยังไม่หันหาเสียง ยังไม่ส่งเสียง อาจมีความผิดปกติในการได้ยิน
- ไม่ยิ้ม หัวเราะ อาจมีปัญหาการมองเห็น ความผูกพัน มารดาซึมเศร้า
(Consider Child Abuse or child neglect in severe cases)
- ยังไม่มีการก้วคนแปลกหน้า อาจเป็นจากมีผู้เลี้ยงดูหลายคน ไม่มีความผูกพันใกล้ชิด

9 เดือน

- **ยังนั่งเองไม่ได้ ยังเกาะยืนไม่ได้**
- **ยังไม่สามารถใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วอื่นในการหยิบของได้ ยังไม่เปลี่ยนมือถือของ อาจมีปัญหาทางสมอง**
- **ยังไม่หันหาเสียงตามทิศทางของเสียง อาจมีความผิดปกติในการได้ยินข้างใดข้างหนึ่ง**
- **ยังไม่เป่าปากเล่นน้ำลาย อาจมีความผิดปกติในการได้ยิน**

12 เดือน

- ยังเหนียวตัวขึ้น เกาะยีนไม่ได้
- ไข่มือก้างเดียวตลอดเวลา อาจมี
ปัญหาเขนอีกข้างอ่อนแรง
- เรียกชื่อแล้วยังไม่หันหาเสียงเรียก
- ยังไม่แสดงท่าทางโต้ตอบ เช่น
โบกมือ สันติริษะ

ก่อนอายุ 18 เดือน

- ใช้มือข้างเดียวตลอดเวลา อาจมี ปัญหาแขนอีกข้างอ่อนแรง
- ยังเดินเองไม่ได้
- ยังไม่ชี้บอกสิ่งที่ต้องการ หรือไม่ชี้ ชวนให้ผู้อื่นดูสิ่งที่สนใจ (protodeclarative pointing) ไม่มี การแสดงท่าทางของการโชว์หรือ อวดของ
- ทำตามคำสั่งง่ายๆ ไม่ได้ อาจมีปัญหา การสื่อสารหรือสังคม

18 เดือน

- ยังไม่พูดคำเดียวที่มีความหมาย
- ไม่สามารถเล่นสมมติได้ ไม่มีความสนใจร่วม หรือชวนคนรอบข้างเล่นด้วย อาจมีปัญหากการพัฒนาทางสังคม เช่น เด็กออทิสติก

2 ปี

- **ยังเดินถอยหลังและเตะลูกบอลไม่ได้**
- **ยังไม่พูด 2 คำที่มีความหมายต่อกัน (ไม่นับการพูดตาม)**

30 เดือน

- **ยังกระโดด 2 เท่า ไม่ได้**
- **ยังพูดเป็นวลีสั้นๆ ไม่ได้**

3 ปี

- **ยังขึ้นบันไดสลับเท้าไม่ได้**
- **ยังไม่พูดเป็นประโยคสั้นๆ**
- **ภาษาที่เด็กพูด คนอื่นฟังไม่เข้าใจ เป็นส่วนใหญ่ พูดตามโดยไม่มี ความหมาย อาจมีปัญหาการเรียนรู้ การสื่อสารและสังคม**

4 ปี

- **ยังลงบันไดสลับเท้าไม่ได้**
- **ไม่สามารถเล่าเรื่องสั้นๆให้คนอื่นฟังเข้าใจได้**
- **ไม่รู้จักรอคอย เล่นร่วมกับคนอื่นไม่ได้ เล่นรุนแรง ผิดปกติ อยู่ไม่นิ่ง อาจมีปัญหาทางอารมณ์ หรือ พฤติกรรมจากการเลี้ยงดู หรือมีภาวะสมาธิสั้น**
- **ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองง่ายๆได้ เช่น ใส่เสื้อผ้าล้างมือ ควบคุมการถ่ายอุจจาระได้ อาจมี ปัญหาการเรียนรู้ การเลี้ยงดู หรือสติปัญญาบกพร่อง**

5 ปี

- ยังกระโดดขาเดียวไม่ได้ ยังโยน
- และรับลูกบอลไม่คล่อง
- ยังทำตามคำสั่ง 2 ขั้นตอนไม่ได้

ทุกช่วงอายุ

- **ไม่จ้องหน้าสบตา**
- **ไม่ตอบสนองต่อเสียง**
- **ทักษะด้านต่างๆ ถดถอย**

แบบคัดกรองและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (ตามช่วงอายุเด็ก) โดย อสม.

อายุ 9 เดือน (หมายถึง อายุที่เต็มเดือนและนับต่ออีก 29 วัน คือ 9 เดือน 29 วัน)

ด้านการเคลื่อนไหว	ด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา	ด้านการเข้าใจภาษา	ด้านการใช้ภาษา	ด้านการช่วยเหลือตัวเองและสังคม
1. ลูกขึ้นนั่งได้จากท่านอน ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน 2. ยืนอยู่ได้โดยใช้มือเกาะเครื่องเรือนสูงระดับอก ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	3. หยิบก้อนไม้จากพื้น และถือไว้มือละชิ้น หรือถือก้อนไม้ 2 ก้อนเคาะกัน ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน 4. ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วอื่นๆ หยิบของขึ้นจากพื้น ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	5. ทำตามคำสั่งง่ายๆ เมื่อชี้ท่าทางประกอบ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	6. เด็กรู้จักการปฏิเสธด้วยการแสดงท่าทาง ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน 7. เลียนเสียงคำพูดที่คุ้นเคยได้อย่างน้อย 1 เสียง เช่น หม่า จ๊ะ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	8. ใช้นิ้วหยิบอาหารกินได้ ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน
วิธีฝึกทักษะ ตัวอย่างการฝึกลูกขึ้นนั่งจากท่านอน 1. จัดเด็กในท่านอนคว่ำ จับเข่าอทั้ง 2 ข้าง จับมือเด็กทั้ง 2 ข้างยันพื้น 2. กอดที่สะโพกเด็ก เพื่อให้เด็กยันตัวลุกขึ้นมาอยู่ในท่านั่ง กระตุ้นให้เด็กลุกขึ้นนั่ง เช่น ใช้ลูกบอลวางปีนกระตุ้น หรือตบมือ/ชี้ท่าทางเรียก	ตัวอย่างการฝึกหยิบก้อนไม้ 1. นำวัตถุสี่เหลี่ยมขนาดประมาณ 1 นิ้ว เช่น ก้อนไม้ 2 ก้อน (ใช้วัตถุเหมือนกัน 2 ชิ้น) 2. เคาะของเล่นกับโต๊ะที่ละชิ้นเพื่อกระตุ้นให้เด็กหยิบ 3. ถ้าเด็กไม่หยิบช่วยจับมือเด็กให้หยิบ วัสดุที่ใช้แทนได้: ก้อนเล็กๆ เช่น ก้อนสบู ก้อนนม	ตัวอย่างการฝึกโบกมือ 1. เล่นกับเด็กโดยใช้คำสั่งง่ายๆ เช่น โบกมือ ตบมือ พร้อมกับทำท่าทางประกอบ 2. ถ้าเด็กไม่ทำ ให้จับมือทำและค่อยๆ ลดความช่วยเหลือลง โดยเปลี่ยนเป็นจับข้อมือ จากนั้นเปลี่ยนเป็นแตะข้อศอก เมื่อเริ่มตบมือเองได้แล้ว ลดการช่วยเหลือลง เป็นบอกหรือสั่งให้ทำอย่างเดียว	ตัวอย่างการฝึกปฏิเสธ เมื่อเด็กรับประทานหรือขนมอิ่มแล้ว ถามเด็กว่า “กินอีกไหม” แล้วสั่นศีรษะพร้อมกับพูดว่า “ไม่เอา” ให้เด็กเลียนแบบตาม ทำเช่นนี้กับสถานการณ์อื่นๆ เพื่อให้เด็กเรียนรู้เพิ่มขึ้น	ตัวอย่างการฝึกใช้นิ้วหยิบอาหารกินได้ 1. วางอาหารที่เด็กชอบและหยิบง่ายขนาด 1 คำ เช่น ขนมปังกรอบ ตรงหน้าเด็ก 2. จับมือเด็กหยิบอาหารใส่ปาก แล้วปล่อยให้เด็กทำเองฝึกบ่อยๆ จนสามารถหยิบอาหารกินได้เอง
ของเล่นที่ใช้แทนได้: ลูกปกรณที่มีสีและเสียง เช่น กริ่งกริ่งทำด้วยพลาสติก/ผ้า ลูกบอลยางปีน/สัตว์ยางปีน ขวดพลาสติกใสเม็ดแก้ว/ทราย พื้นให้แน่น				

เด็กอายุ 9 เดือน พบว่าการใช้นิ้วหยิบอาหารกินเองได้ด้วยตนเอง ทำไม่ค่อยได้ ผู้ปกครองจึงต้องใส่ใจ เพราะถ้าฝึกช้า จะมีผลให้เด็กในช่วงอายุต่อไป จะมีพัฒนาการด้านอื่นๆ ช้าลงไปด้วย

วัยเรียน 6 - 12 ปี

สถานการณ์วัยเรียน

เขตก.ศ.พิเศษ	จังหวัด	จน.นร.รวมตามIEP	สติปัญญา ID	ร่างกาย/สุขภาพ	บกพร่องเรียนรู้ LD	พฤติกรรมและอารมณ์	ออทิสติก AS
1 นครปฐม	นนทบุรี	277	79	17	60	5	89
1 นครปฐม	ปทุมธานี	458	144	22	167	2	92
6 ลพบุรี	พระนครศรีอยุธยา	761	46	25	611	10	40
6 ลพบุรี	ลพบุรี	4,025	327	123	3,245	33	109
6 ลพบุรี	สระบุรี	1,551	241	65	1,098	22	59
6 ลพบุรี	สิงห์บุรี	471	20	9	385	8	17
6 ลพบุรี	อ่างทอง	580	80	34	322	7	75
12 ชลบุรี	นครนายก	660	53	9	537	12	14
รวมเขตสุขภาพที่4		8,783	990	304	6,425	99	495
รวมทั้งประเทศ		153,896	14,923	6,463	118,527	1,478	4,678

ปัญหาและพฤติกรรมที่พบบ่อย ในเด็กวัยเรียนมีอะไรบ้าง??

- **ดื้อต่อต้าน** ขอบต้อรอง **ชอบเถียง**
- **ไม่มีระเบียบวินัย** **ขาดความรับผิดชอบ**
- **ไม่สนใจเรียน** **ขาดแรงจูงใจในการเรียน**
- **เจ้าอารมณ์** **หงุดหงิด** **ซีโมโห**
- **เอาแต่ใจ** **ตัวเอง** **ไม่อดทน** **รอคอย**
- **เกเรก้าวร้าว**
- **ชนสมาธิสั้น**
- **ติดเกม**

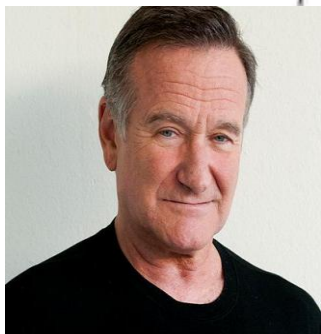
เพราะอะไร????? ถึงเป็นแบบนี้

โรคสมาธิสั้น

Attention Deficit Hyperactive
Disorder: ADHD

ชนเกินไป ใจลอย รอคอยไม่ได้

อาการที่ครูมักแนะนำให้เด็กมาตรวจ

- ไม่ค่อยตั้งใจเรียน
- ขาดความรับผิดชอบ ขาดระเบียบวินัย
- ชอบคุยในห้องเรียน
- ขาดความรอบคอบ ทำงานไม่เรียบร้อย
- วอกแวกง่าย ต้องคอยกระตุ้นบ่อยๆ
- อยู่ไม่นิ่ง ชอบลุกเดินในห้องเรียน

โรคสมาธิสั้น คืออะไร?

เป็น**ความผิดปกติของสมอง** (neuropsychiatric disorder) ที่ทำให้เด็กมีความบกพร่องของสมาธิและความสามารถในการควบคุม ตัวเองมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับอายุและพัฒนาการ **เกิดขึ้นแต่วัยเด็กก่อนอายุ 7 ปี** มีอาการต่อเนื่องอย่างน้อย **6 เดือน** เกิดขึ้นอย่างน้อยใน **2 สถานการณ์** ทำให้เกิดผลกระทบต่อการเข้าสังคม การเรียนรู้ และการ

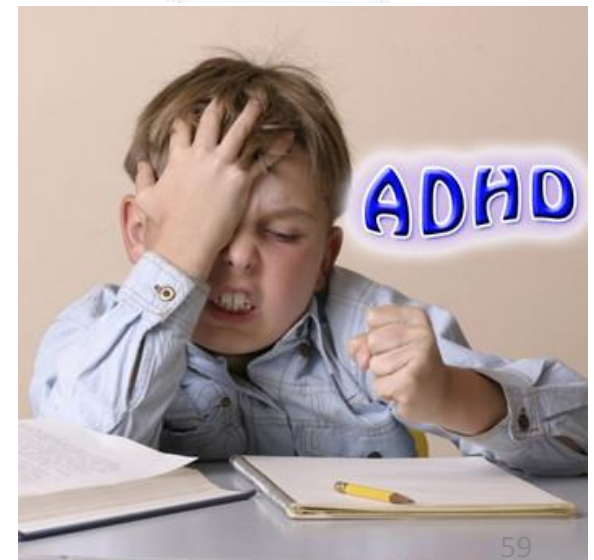
พบโรคนี้บ่อยแค่ไหน?

- **3-5%** ของเด็กวัยเรียน : **20 คน พบ 1 คน**
- **เด็กชาย > เด็กหญิง**

กลุ่มอาการขาดสมาธิ

1. ไม่มีสมาธิ
2. ไม่รอบคอบ ทำงานผิดพลาด
สะเพร่า
3. ขาดความตั้งใจเวลาทำงาน
4. ดูเหมือนไม่ฟังเวลาพูด
5. ทำงานไม่เสร็จ ไม่มีระเบียบ
6. วอกแวกง่าย
7. หลงลืม
8. ทำของใช้ส่วนตัวหายเป็นประจำ
9. หลีกเลียงงานที่ต้องใช้ความคิด

กลุ่มอาการชนอนุ่ไม่นึ่ง

1. ยุกยิก ออู่ไม่สุข
2. ชอบลุกจากที่นึ่ง
3. รึ่ง, ปีนป่าย, เล่นโลดโผน
4. ไม่สามารถเล่นหรือออู่เงียบๆได้ เล่นเสียงดัง
5. พลังงานเหลือเฟือ ชนมากตั้งแต่นั้นนอนจนเข้านอน
6. พุดมาก พุดไม่หยุด

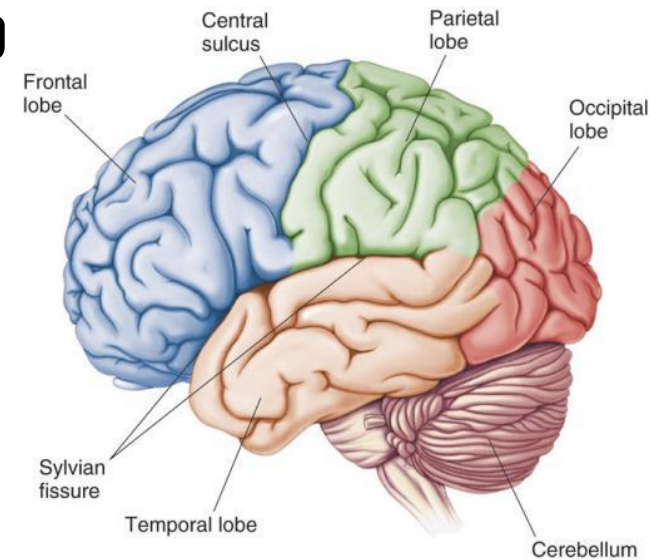
กลุ่มอาการหุนหันพลันแล่น

1. โพล่งคำตอบออกมาก่อนคำถามจบ
2. ใจร้อน รอคอยอะไรไม่ค่อยได้
3. ชอบพุดแทรกขณะผู้อื่นกำลังพุดออู่

สาเหตุ

- สมองส่วนหน้าที่มีหน้าที่ควบคุมเรื่องการมีสมาธิจดจ่อ การยับยั้งชั่งใจ และการเคลื่อนไหวของร่างกาย ทำงานน้อยกว่าปกติ
- ความไม่สมดุลของสารเคมีในสมอง (Dopamine and Norepinephrine turnover ต่ำกว่าปกติ)

เพราะอะไรถึงเป็นเช่นนี้ ?

ยังไม่ทราบสาเหตุที่
แน่นอน

ปัจจัยที่อาจเกี่ยวข้อง

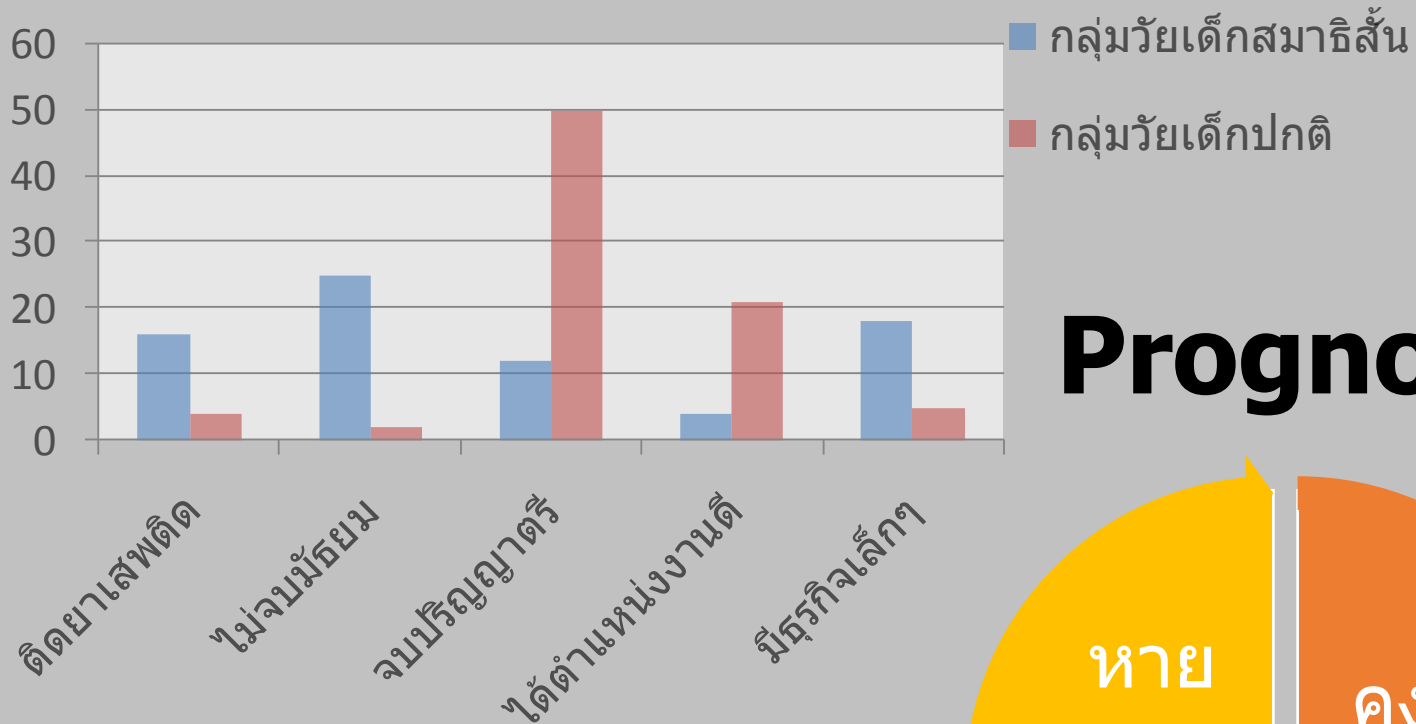
ปัจจัยทางพันธุกรรม

- ถ้ามีพ่อหรือแม่ 1 คนเป็นโรคสมาธิสั้น พบว่าลูกจะเป็นโรคนี้ร้อยละ 57

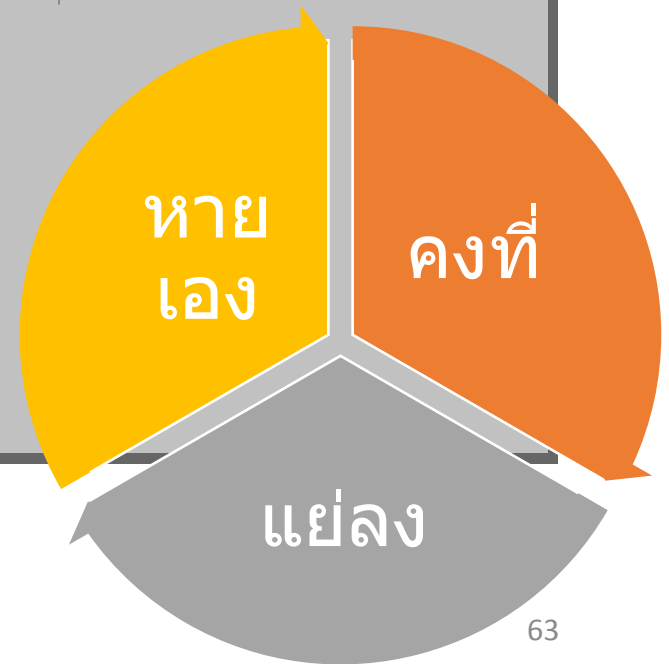
ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม

- มารดาสูบบุหรี่หรือใช้สารเสพติดช่วงตั้งครรภ์
- น้ำหนักแรกเกิดน้อยกว่าเกณฑ์
- ได้รับพิษสารตะกั่ว
- ฯลฯ

ไม่รักษา...จะเป็นอย่างไร

Prognosis

การดูแลรักษา

- การปรับพฤติกรรม + ปรับวิธีการเลี้ยงดู
- การปรับสิ่งแวดล้อมของเด็ก
- การปรับการเรียนการสอน
- การใช้ยา
- การรักษาทางเลือกอื่นๆ เช่น นิ่งสมาธิ กีฬา

ตอบสนองต่อการรักษา 90% ทำให้ผลการเรียนดีขึ้นได้

**การรักษาที่ได้ผลดีที่สุด คือ
การผสมผสานหลายๆวิธีเข้าด้วยกัน**

ปัญหา การเรียนรู้

ไม่สามารถ
คงสมาธิ
ในการ
เรียนได้

ล้มเหลวด้าน
การเรียนอย่างมาก

ผลการเรียน
ตกต่ำอย่าง
ต่อเนื่อง

เบื่อหน่าย
ต่อการ
เรียนและ
การมา
โรงเรียน

หนี
เรียน
และคบ
หากับ
เพื่อนที่
ไม่ดี

ปัญหา อารมณ์

ปัญหา
ควบคุม
ตัวเองได้
ไม่ดี

กระตุ้นอารมณ์
ผู้อื่นให้หงุดหงิด
เล่นกับผู้อื่นแรงๆ

ถูกทำโทษ
รุนแรง

• มองตนเองไม่ดี
• ไม่มีคุณค่า
• มองว่าตัวเอง
เป็นตัวปัญหา

การวิจัย พบว่า เด็กสมาธิสั้นที่ถูก
ทำโทษบ่อยๆ หรือถูกลงโทษอย่าง
รุนแรง จะมีอาการซึมเศร้า

ส่งผลต่อการพัฒนา

- ความเป็นตัวตน (self-image)
- คุณค่าในตัวเอง (self-esteem)

เด็กวัยเรียน

วัยรุ่น

ภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities: LD)

อ่านเพี้ยน เขียนผิด คิดเลขพลาด

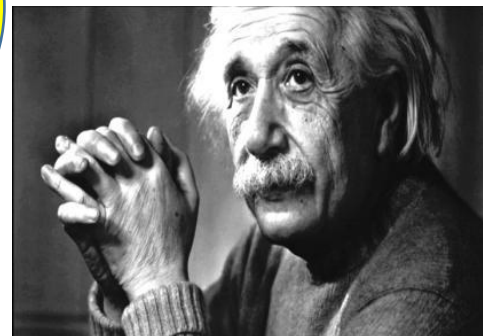
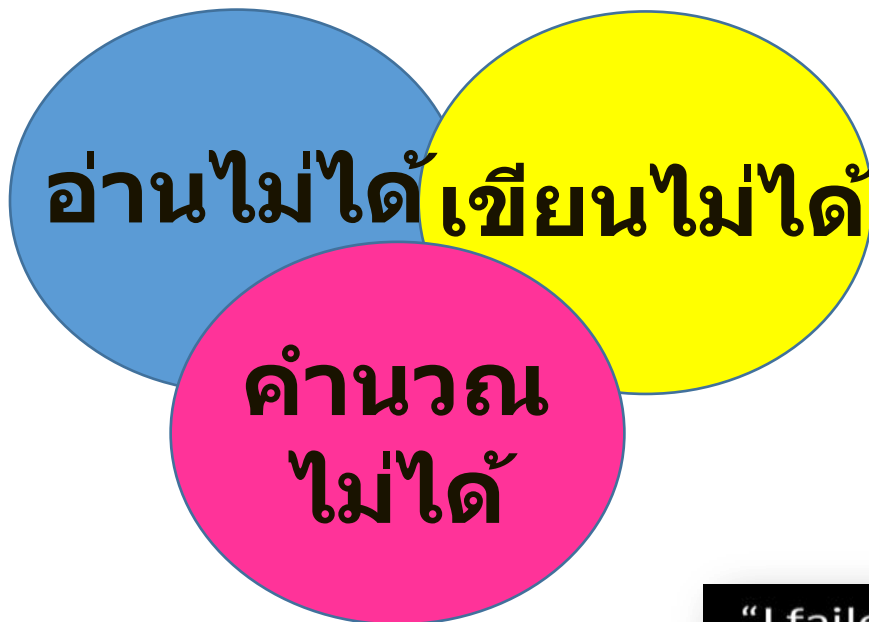
LD

Learning Disabilities

บกพร่องทางการเรียนเฉพาะด้าน

อ่านไม่ได้ เขียนไม่ได้

คำนวณ
ไม่ได้

"I failed my exam in some subjects but my friend passed. Now he is an engineer in Microsoft and I am the owner."

- Bill Gates, Microsoft

ลักษณะที่พบ

- ดุลลาดหรือปกติในทุกเรื่อง ยกเว้นเรื่องการเรียน
- หลีกเลี่ยงวิชาที่ต้องใช้การอ่าน เขียน หรือคำนวณ
- สะกดคำไม่ได้หรือไม่ถูก
- อ่านซ้ำ อ่านข้าม หรืออ่านเพิ่มคำ
- สับสนกับตัวอักษร เช่น ค - ด, ถ - ท, ม - น, พ - ผ, b - d, p - q, 6 - 9 ฯลฯ
- ไม่เข้าใจค่าของจำนวน เช่น หน่วย สิบ ร้อย พัน
- มีความบกพร่องในการรับรู้ การจับใจความ
- ผลการเรียนไม่คงเส้นคงวา

ภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ คืออะไร ?

- เป็นความผิดปกติในการเรียนรู้ในทักษะบางอย่างต่ำกว่าเด็กวัยเดียวกันอย่างชัดเจน โดยทักษะที่บกพร่องนั้นต่ำกว่าระดับเขาวินิจฉัยที่เด็กมีและเรียนรู้ได้

พบบ่อยแค่ไหน ?

- อัตราการเกิดโรค ประมาณ 5-10 %

2. ^ณบริเวณ ของ ผม

* ผม เกิด วันศุกร์ ที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2527

ไป หลานคนที่ 2 อายุ 9 ปี ชอบเรียน วิชาภาษาไทย และ
ชอบวิชาพลศึกษา ชอบทานต้มยำกุ้ง ชอบออกกำลังกาย
ชอบเล่นเกม GTA ชอบขี่จักรยาน ชอบรายการ We
มวย คู่ ของ iTV วันอาทิตย์ ตอนบ่ายๆ ผม ชอบฟัง
มวย คู่ คนหนึ่ง คือ เบลีย์ นิค ค็อกซ์ คู่ คิม สะตือเมกดา

ลักษณะเด็กแอลดี (LD)

ตัวหนังสือมีขนาดไม่เท่ากัน

โธ ๑ ๖ ๖ ๖ ๖ ๖

ตัวหนังสือเขียนในลักษณะ
มีช่องไฟไม่เท่ากัน

โธ ๑ ๖ ๖ ๖ ๖ ๖

ตัวหนังสือเรียงซ้อนกัน

โธ ๑ ๖ ๖ ๖ ๖ ๖

อาการ

ความบกพร่องของการเขียน - สะกดคำ

1. ลำธาร

2. หม่อมเจ้าชาติ

3. ลูปส์

4. ลูปดา

5. เอย

6. เออ

ลำธาร

หม่อมเจ้าชาติ

ลูปส์

ลูปดา

ลักษณะงานของนักเรียน ด้านการติดคำนวณ

ชุดที่ 5 40 วินาที

$$36_+$$

$$\underline{\quad 7}$$

$$\underline{\underline{313}}$$

$$72_+$$

$$\underline{\quad 9}$$

$$\underline{\underline{711}}$$

$$26_+$$

$$\underline{\quad 8}$$

$$\underline{\underline{214}}$$

$$35_+$$

$$\underline{\quad 6}$$

$$\underline{\underline{311}}$$

$$55_+$$

$$\underline{\quad 9}$$

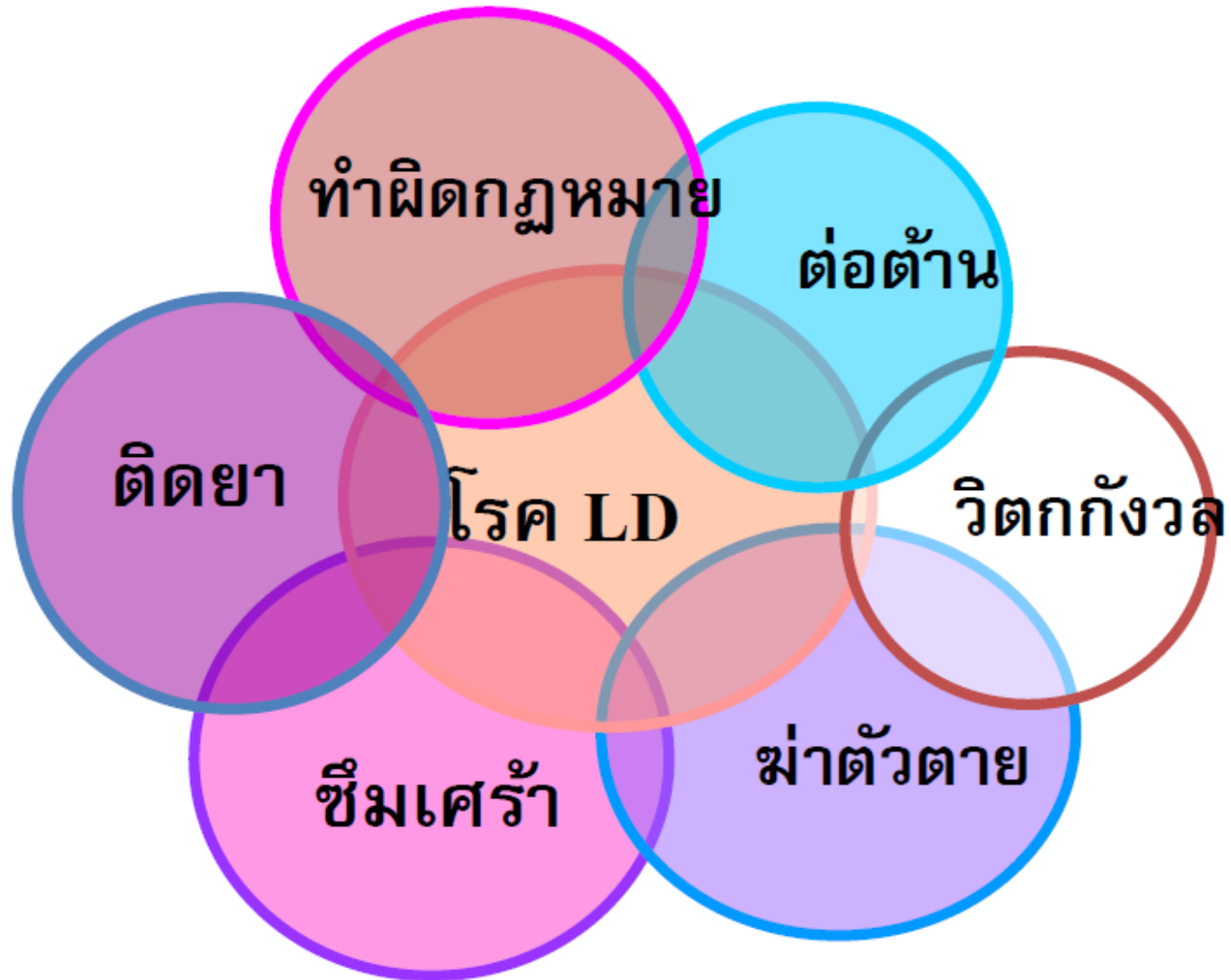
$$\underline{\underline{514}}$$

การวินิจฉัยโรค

1. มีปัญหาในการอ่าน/เขียนหนังสือ และ/หรือ คำนวณ โดยที่
ทำไม่ได้เลยหรือทำได้บ้าง ต่างกัน 2 ชั้นเรียน ทั้ง ๆ ที่ฉลาด
2. ความบกพร่องนี้จะส่งผลกระทบต่อ**การเรียนและการใช้ชีวิต**

มีได้เกิดจาก ความขาดโอกาสในการเรียน ถูกละเลย ไม่อยากเรียน
มีความบกพร่องในระบบประสาทการรับรู้ เป็นปัญหาทางอารมณ์ หรือ
เป็นโรคทางจิตเวชอื่น เช่น ออทิสติก

ผลกระทบ

การดูแลรักษา

- ควรได้รับการประเมินโดยจิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นหรือกุมารแพทย์
- สร้างความเข้าใจกับครอบครัว โรงเรียน
- การช่วยเหลือด้านการเรียน
- ค้นหาและส่งเสริมจุดเด่นด้านอื่นๆ นอกเหนือไปจากการเรียน เช่น ศิลปะ ดนตรี กีฬา เป็นต้น
- การจัดหลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องด้านการเรียน (Individualized Education Plan=IEP)
- การออกหนังสือรับรองความพิการ

ภาวะบกพร่องทางสติปัญญา Intellectual Disabilities

- ในปัจจุบัน ใช้คำว่า “บกพร่องทางสติปัญญา (Intellectual Disabilities)” แทน “ภาวะปัญญาอ่อน (Mental Retardation)”

ภาวะบกพร่องทางสติปัญญาคืออะไร?

พัฒนาการช้า แก้ปัญหาช้า

เชื่อกันง่าย ไร้ไหวพริบ คิดอ่านช้า

- เป็นความผิดปกติที่เกิดขึ้นใน developmental period ส่งผลให้เกิดความบกพร่อง มีข้อจำกัดด้านสติปัญญาและความสามารถในการปรับตัว ใน 3 domains หลัก ได้แก่
 - The conceptual domain (ความคิด)
 - The social domain (สังคม)
 - The practical domain (การกระทำ)

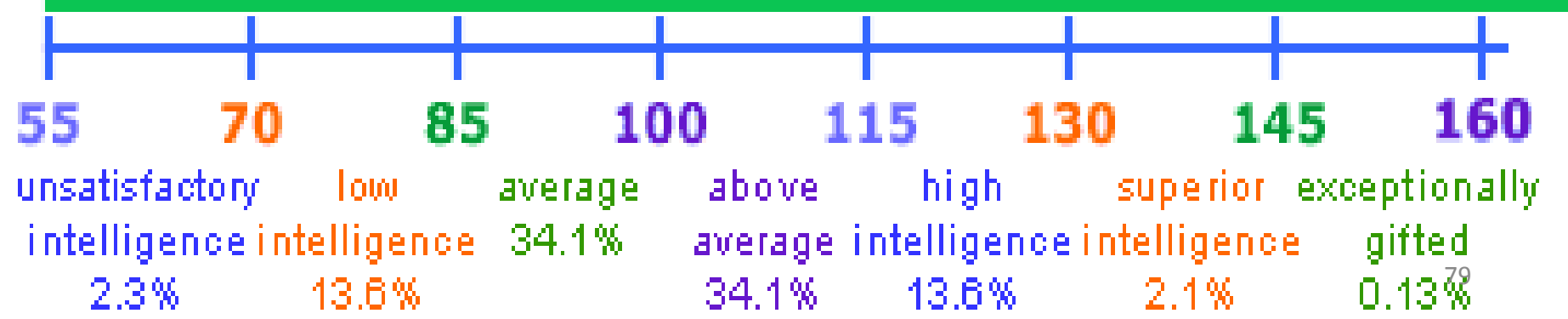
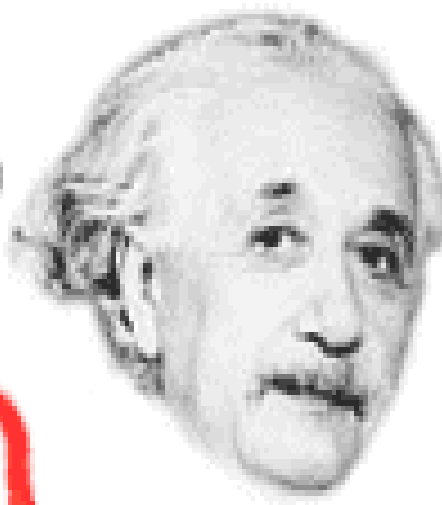
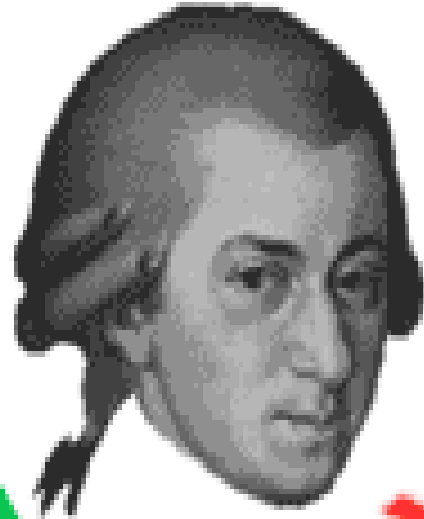
1. ความสามารถทาง**สติปัญญาดำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย** คือ เซวาน์ปัญญาต่ำกว่า 70

2. ความสามารถในการ**ปรับตัวบกพร่อง** อย่างน้อย 2 ใน 10 ด้าน

3. ต้องมี**อาการปรากฏก่อนอายุ 18 ปี**

Mozart & Einstein
IQ > 160

What about
yours ?

การแบ่งภาวะบกพร่องทางสติปัญญาตามระดับความรุนแรง ระดับความช่วยเหลือที่ต้องการและร้อยละที่พบ

ระดับความรุนแรง	ระดับ IQ	ระดับความช่วยเหลือที่ต้องการ	ร้อยละที่พบ
- บกพร่องทางสติปัญญาเล็กน้อย (Mild Intellectual disability)	50-70	ต้องการความช่วยเหลือเป็นครั้งคราว	85
- บกพร่องทางสติปัญญาปานกลาง (Moderate Intellectual disability)	35-49	ต้องการความช่วยเหลือปานกลาง	10
- บกพร่องทางสติปัญญารุนแรง (Severe Intellectual disability)	20-34	ต้องการความช่วยเหลือมาก	3-4
- บกพร่องทางสติปัญญารุนแรงมาก (Profound Intellectual disability)	<20	ต้องการความช่วยเหลือตลอดเวลา	1-2

สาเหตุทางกรรมพันธุ์

- เป็นความผิดปกติที่ได้รับการถ่ายทอดมาแต่กำเนิดทำให้เกิดความพิการทางสติปัญญา ร่วมกับความพิการทางกาย
- พบไม่เกิน 40% ของสาเหตุความบกพร่องทางสติปัญญา
- ตัวอย่าง เช่น กลุ่มอาการดาวน์ (Down syndrome)
กลุ่มอาการโครโมโซมเอ็กซ์เปราะ (Fragile X syndrome)

กลุ่มโรคที่เกิดจากความผิดปกติของโครโมโซม

Down syndrome

Fragile X syndrome

Trisomy 18 (Edwards' syndrome)

William syndrome

Angelman syndrome

Prader - willi syndrome

สาเหตุทางชีวภาพ

- สาเหตุที่เกิดจากสิ่งต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อชีวิต ส่งผลให้พัฒนาการของสมองบกพร่องหรือหยุดชะงัก ซึ่งเกิดขึ้นในระหว่างการเจริญเติบโตในระยะใดระยะหนึ่ง เช่น
 - ขณะตั้งครรภ์ สาเหตุของความพิการทางสติปัญญาในขณะตั้งครรภ์ เช่น มารดาติดเชื้อ มารดาดื่มสุราหรือได้รับสารพิษขณะตั้งครรภ์ เป็นต้น
 - ขณะคลอด ทำให้เกิดความพิการทางสติปัญญาได้ เช่น การคลอดก่อนกำหนด หรือการบาดเจ็บขณะคลอด เป็นต้น
 - หลังคลอด ทำให้เกิดความพิการทางสติปัญญาได้ เช่น การติดเชื้อทางระบบประสาท ขาดสารอาหาร ได้รับความกระทบกระเทือนทางสมอง เป็นต้น

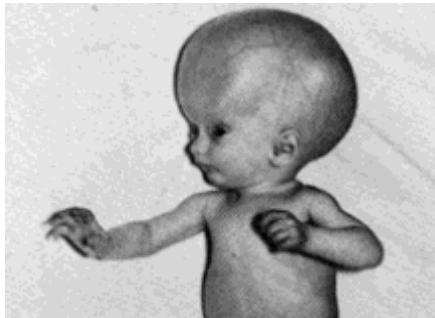
Fetal Alcohol Syndrome

เด็กที่เกิดจากมารดาที่ดื่มแอลกอฮอล์ช่วงตั้งครรภ์

การติดเชื้อระหว่างตั้งครรภ์

Congenital CMV

Congenital Toxoplasmosis

Congenital Syphilis

Congenital Rubella

โรคเอ๋อ หรือ ภาวะขาดฮอร์โมนไทรอยด์ (Cretinism)

สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม

- การขาดสิ่งแวดล้้อมที่มีส่วนช่วยให้เกิดการเรียนรู้ เช่น
 - ในเด็กที่ถูกละเลยทอดทิ้ง
 - เด็กที่ถูกทารุณกรรม
 - ในครอบครัวที่พ่อแม่มีฐานะยากจน ขาดการศึกษาขาดความรู้

ID

- เชื้อคนง่าย
- ไร้ไหวพริบ
- คิดอ่านช้า

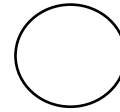
สาเหตุ

- พันธุกรรม โรคทางสมอง
- ไม่ทราบสาเหตุ

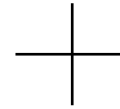
การรักษา

- ทำ IEP + กระตุ้นพัฒนาการ

การประเมิน IQ อย่างง่าย

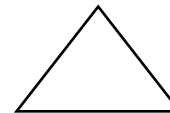
3 ปี

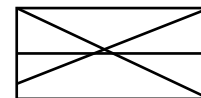
3 ปี 6 เดือน

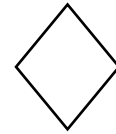
4 ปี

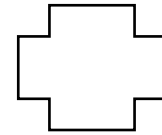
5 ปี

6 ปี

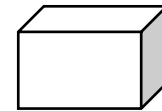
7 ปี

8 ปี

9 ปี

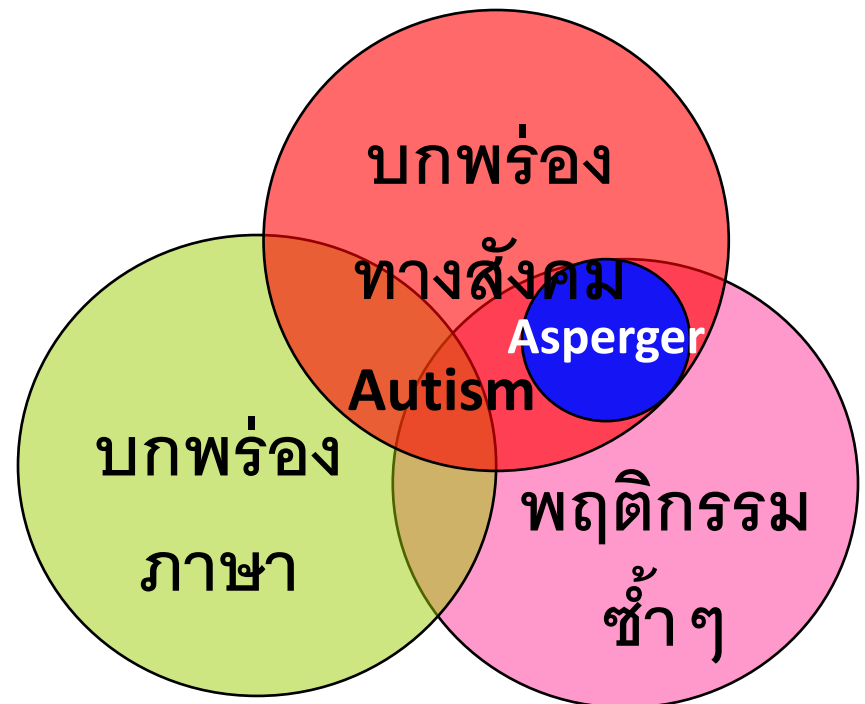

11 ปี

ออทิสติก (ออทิสซึม)

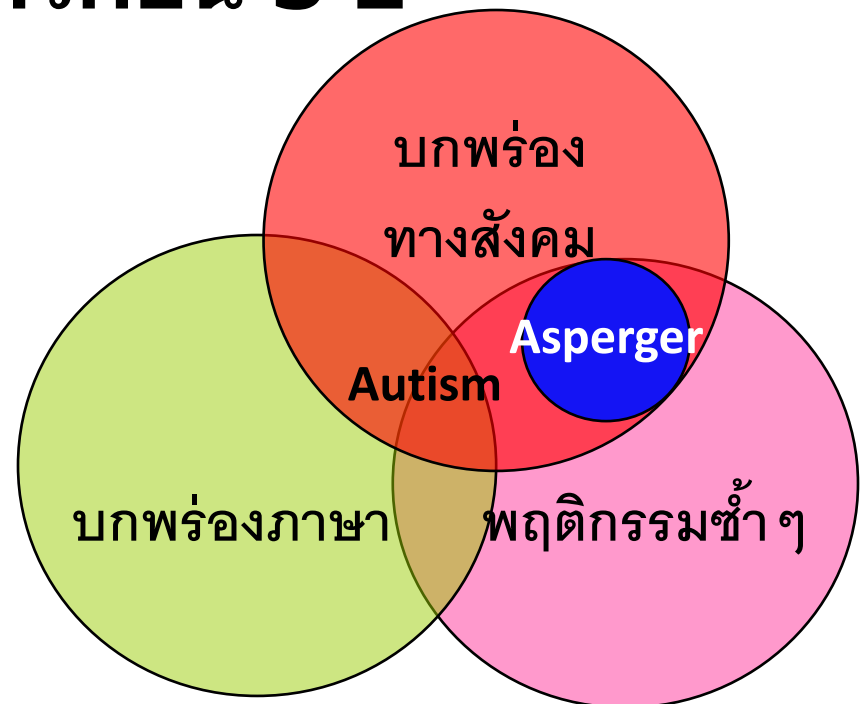
- โรคผิดปกติทางสมองในเด็ก ทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านสังคม และการสื่อสารผิดปกติ ทั้งภาษา ท่าทางและพฤติกรรม แสดงอาการก่อน 3 ปี

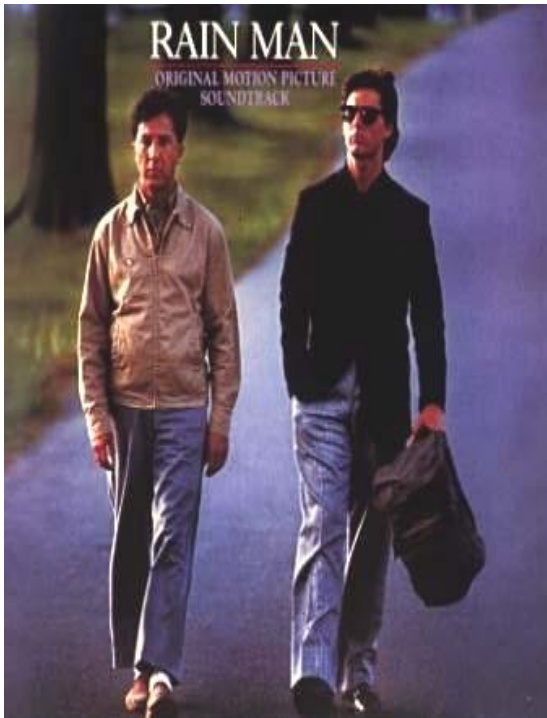
ไม่สบตา ไม่พาที
ไม่ชี้นิ้ว

โรคออทิสติก คืออะไร ?

- ออทิสซึม คือโรคผิดปกติทางสมองในเด็ก ทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านสังคม และการสื่อสารผิดปกติ ทั้งภาษา ท่าทางและพฤติกรรม แสดงอาการก่อน 3 ปี

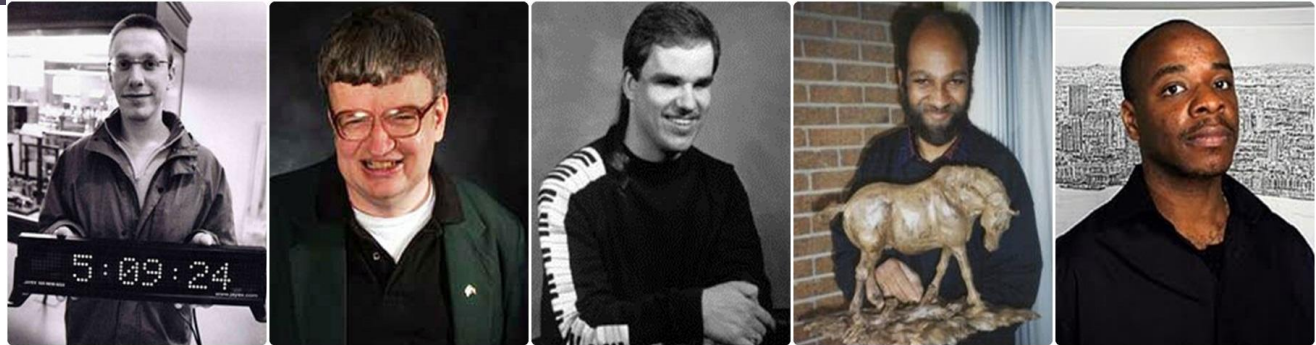

ออทิสติก

Always
Unique
Totally
Interesting
Sometimes
Mysterious

- **Daniel Tammet** อัจฉริยะด้านความจำ คิดเลขเร็ว และภาษา
- **Kim Peek** อัจฉริยะด้านความจำ ได้ฉายา คิมพิวเตอร์
- **Tony DeBlois** อัจฉริยะด้านดนตรี ถึงแม่ ตามอดมาตั้งแต่กำเนิด
- **Alonzo Clemons** อัจฉริยะด้านศิลปะ การปั้น
- **Stephen Wiltshire** อัจฉริยะด้านการวาด ฉายา มนุษย์กล้องถ่ายรูป

พบบ่อยแค่ไหน

ความชุก (prevalence)

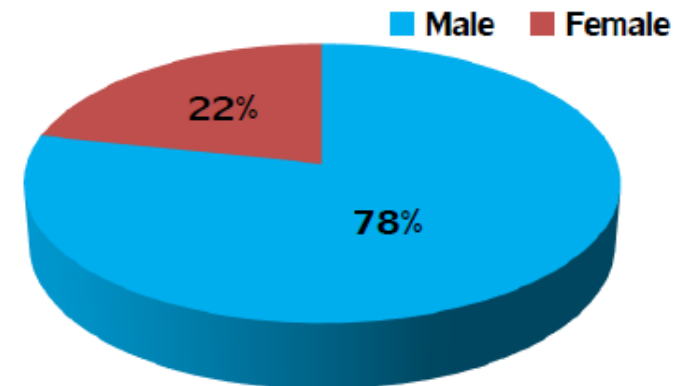
CDC สำรวจใน 14 พื้นที่เฟิร์ววัง

ปี 2002, 6.4 : 1,000 ประชากรเด็กอายุ 8 ปี

ปี 2008, 11.3 : 1,000 ประชากรเด็กอายุ 8 ปี

เพศ ชาย > หญิง 4 เท่า

ไม่ขึ้นกับ เชื้อชาติ ฐานะ: วาชีพ

Patients by gender (n=2527)

Male: Female ratio = 3.628

อาการและอาการแสดง

- **ด้านปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Social Interaction)**
 - ไม่ใช้ภาษาท่าทาง เช่น ไม่สบตา ไม่แสดงสีหน้า
 - สร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนไม่เหมาะสมกับอายุ
 - ไม่อยากเข้าร่วมสนุก ร่วมทำสิ่งที่สนใจ กับคนอื่น ๆ
 - ไม่มีอารมณ์ตอบสนองกับสังคม

อาการและอาการแสดง (ต่อ)

- **ด้านภาษาและการสื่อสาร (Language and Communication)**
 - พัฒนาการในการพูดช้า หรือไม่พูดเลย
 - ไม่สามารถเริ่มพูด หรือสนทนาต่อเองได้
 - ใช้คำพูดซ้ำๆ หรือใช้ภาษาที่ไม่มีใครเข้าใจ
 - ไม่มีการเล่นสมมติ หรือเล่นตามจินตนาการ

อาการและอาการแสดง (ต่อ)

- **ด้านกิจกรรมที่ทำและความสนใจ (Activities and Interest)**
 - หมกมุ่นกับพฤติกรรมซ้ำๆ และมีความสนใจอย่างจำกัด
 - ติดกับกิจวัตร หรือย่ำทำบางอย่างที่ไม่มีประโยชน์ โดยไม่ยืดหยุ่น
 - ทำกิริยาซ้ำๆ เช่น เล่นสะบัดมือ หมุน โยกตัว เขย่งเท้า
 - สนใจหมกมุ่นกับเพียงบางส่วน ของวัตถุ

Inability to relate to children or adults

Poor speech or lack of speech

Oversensitivity or undersensitivity to noises

Inappropriate toy play

Difficulty dealing with changes in routine

Inappropriate laughter or crying

Lack of awareness of danger

Hyperactivity or passiveness

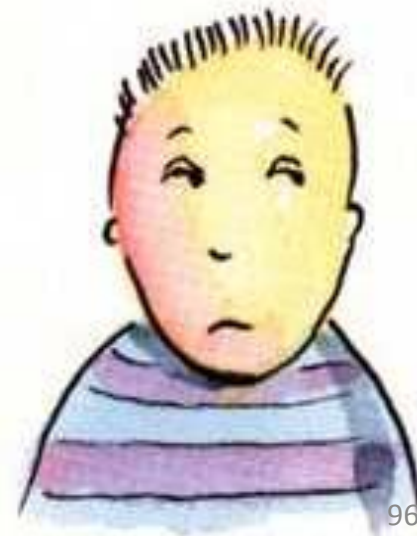
Oversensitivity or undersensitivity to touch

Strange attachment to objects

Lack of eye contact

ลักษณะอาการที่เห็นเด่นชัด

ความบกพร่องใน
การพัฒนา
ปฏิสัมพันธ์ทาง
สังคม (Failure to
develop normal
socialization) -
ไม่สบตา - ชอบอยู่
คนเดียว

โรคสมาธิ สั้น	จนเกินไป ใจลอย คอยไม่ได้	<ol style="list-style-type: none"> รักษาด้วยยา (โดยแพทย์): ทำให้เด็กมีสมาธิดีขึ้น ยาไม่ทำให้ติดและไม่ส่งผลต่อการเจริญเติบโต ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม: ช่วยให้เด็กควบคุมตนเองได้ดีขึ้นเช่น ตรวจสอบงานเด็กสม่ำเสมอ, จัดมุมทำการบ้านให้เหมาะสม ฯลฯ
โรคการเรียนรู้ บกพร่อง	อ่านเพี้ยน เขียนผิด คิดเลขพลาด	<ol style="list-style-type: none"> โรงเรียน: มีแผนการเรียนรายบุคคล บ้าน: เลี่ยงดูตามปกติไม่ให้สิทธิพิเศษ พยายามหาจุดเด่นอื่นของเด็กมาสร้างความภูมิใจ
โรคสติปัญญา บกพร่อง	เชื่องช้า ไร้ไหวพริบ คิดอ่านช้า	<ol style="list-style-type: none"> โรงเรียน: มีแผนการเรียนรายบุคคลสอนเสริมในทักษะที่จำเป็น อาศัยหลักการสอนย้ำในเรื่องสำคัญ สอนซ้ำให้เด็กจำได้ และทบทวนบทเรียนสม่ำเสมอ บ้าน: ไม่โทษกันว่าใครเป็นตัวการทำให้เด็กติดปกติ สอนพี่น้องให้รักและดูแลกัน ไม่เปรียบเทียบเด็กกับเด็กคนอื่นฯ
โรคออทิ สติก	ไม่สบตา ไม่พาที่ ไม่ชี้นิ้ว	<ol style="list-style-type: none"> โรงเรียน: มีแผนการเรียนรายบุคคล บ้าน: ส่งเสริมพัฒนาการด้านที่เด็กบกพร่อง และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาตามคำแนะนำจากโรงพยาบาลอย่างสม่ำเสมอ

6 โรคสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียน

- ซนเกินไป ใจลอย รอคอยไม่ได้
- ไม่สบตา ไม่พาทิ ไม่ขี้นิ้ว
- อ่านเพี้ยน เขียนผิด คิดเลขพลาด
- **เชื่อกันง่าย ไร้ไหวพริบ คิดอ่านช้า**
- หงุดหงิดง่าย ท้อแท้เมื่อหน่าย ไม่อยากไปโรงเรียน
- ชอบต่อต้าน ขี้หงุดหงิด ทำผิดกฎ

สมาธิสั้น

ออทิสติก

แอลดี

สติปัญญา
บกพร่อง

ซึมเศร้า

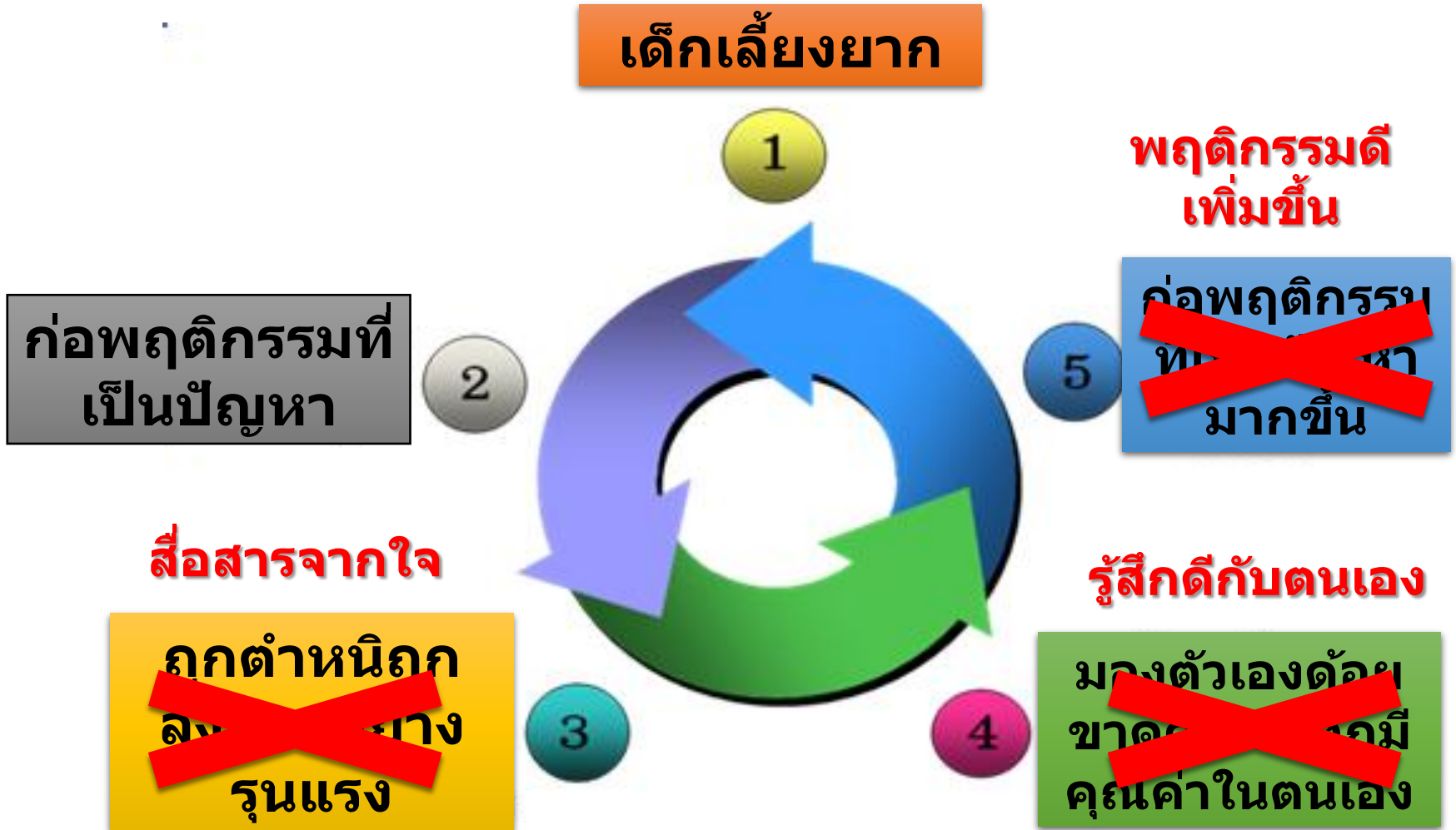
ต่อต้าน

เป้าหมายการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์

ปฐมวัย 3-5ปี	วัยเรียน 6-11 ปี	วัยรุ่น/ผู้ใหญ่
1.ดี	1.ดี	1.ดี
1.1 รู้จักอารมณ์	1.1 ควบคุมอารมณ์	1.1 ควบคุมตนเอง
1.2 มีน้ำใจ	1.2 ใส่ใจและเข้าใจอารมณ์ ของผู้อื่น	1.2 เห็นใจผู้อื่น
1.3 รู้ว่าอะไรถูก อะไรผิด	1.3 ยอมรับผิด	1.3 รับผิดชอบ
2.เก่ง	2.เก่ง	2.เก่ง
2.1 กระตือรือร้น/สนใจใฝ่รู้	2.1 มุ่งมั่นพยายาม	2.1 มีแรงจูงใจ
2.2 ปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลง	2.2 ปรับตัวต่อปัญหา	2.2 ตัดสินใจและแก้ปัญหา
2.3 กล้าพูด กล้าบอก	2.3 กล้าแสดงออกอย่าง เหมาะสม	2.3 สัมพันธภาพ
3.สุข	3.สุข	3.สุข
3.1 มีความพอใจ	3.1 พอใจในตนเอง	3.1 ภูมิใจในตนเอง
3.2 อบอุ่นใจ	3.2 รู้จักปรับใจ	3.2 พอใจในชีวิต
3.3 สนุกสนานร่าเริง	3.3 รื่นเริง เบิกบาน	3.3 สุขสงบทางใจ

วงจรปัญหาเมื่อไม่ใช้ 3ส...

เด็กเลี้ยงยาก

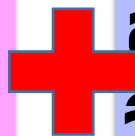
เป้าหมายในการดูแลเด็ก

เก่ง/
ประสบความสำเร็จ

ดี

มีความสุข

สัมพันธภาพ

สร้าง
วินัย

สอนง่าย --> เก่ง
(ตาม IQ)
ดี มี ความสุข
มีความนับถือตัวเอง
(self esteem)

สูตร 3ส (3R) ในการปรับพฤติกรรมเด็ก

Relationship
(สัมพันธ์ภาพ)

Rules
(สร้างวินัย)

Resilient Child
(สอนง่าย)

~~**Relationship**~~
(ไม่มีสัมพันธ์ภาพ)

Rules
(สร้างวินัย)

Rebellious Child
(เด็กดื้อ)

Relationship
(สัมพันธ์ภาพ)

~~**Rules**~~
(ไม่มีวินัย)

Spoil Child
(เด็กเอาแต่ใจ)

STRONGER

เราจะเติบโตและแข็งแกร่งไปด้วยกัน

TOGETHER

